

AIZKRAUKLES NOVADA

PUBLISKO BIBLIOTĒKU

DARBA ATSKAITE

2023

SATURS

1.Vispārīgs bibliotēku raksturojums.....	1
2.Finansiālai nodrošinājums.....	4
3.Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums.....	5
4.Personāls.....	6
5.Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība.....	9
5.1 pakalpojumi un pasākumi atsevišķām mērķgrupām.....	9
5.2 bezmaksas apmācības senioriem darbā ar datoriem un internetu.....	11
5.3 uzziņu un informācijas darbs.....	12
5.4 bibliotēkas izglītojošā darbība.....	12
5.5 medijpratība.....	13
6.Krājums.....	15
6.1 krājuma pārbaude.....	16
6.2 krājuma rādītāji.....	16
6.3 bibliotēkās pieejamās datubāzes.....	17
6.4 krājuma datubāžu popularizēšana.....	18
6.5 darbs ar parādniekiem.....	19
7.Darbs ar bērniem.....	19
8.Novadpētniecība.....	22
8.1 novadpētniecības darba popularizēšana.....	23
8.2 dalība projektos.....	24
9.Publicitāte.....	24
10.Sadarbības tīkla raksturojums.....	24
10.1 sadarbības partneri un veiktās sadarbības aktivitātes.....	25
11.Methodiskais un konsultatīvais darbs	
Pielikumi	

1. Vispārīgs bibliotēku raksturojums

Aizkraukles novada publiskās bibliotēkas ir kultūras, informācijas un izglītības iestādes Aizkraukles novadā, kuras reģistrētas LR uzņēmumu reģistrā, kā vietējās nozīmes publiskās bibliotēkas. Atbilstoši Bibliotēku likumam tās veic pasaules kultūras mantojuma – iespieddarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu uzkrāšanu, sistematizāciju, katalogizēšanu, bibliografēšanu un saglabāšanu, kā arī nodrošina tajā esošās informācijas publisku pieejamību un izmantošanu.

Pēc novadu reformas novadā darbojas 36 bibliotēkas.

- 23 publiskās bibliotēkas
- 13 skolu bibliotēkas

Publiskās bibliotēkas darbojas kā iestādes ar savu vadītāju, kuras pakļautas Aizkraukles novada pašvaldības izpilddirektoram ar savām ārējām struktūrvienībām, kuras pakļautas iestādes vadītājam. Ārējām struktūrvienībām, bibliotēkas-iestādes vadītājas veic administrējošās, lietvedības un organizatoriskās funkcijas; kontrolē budžeta tāmju izpildi un plānošanu; kā arī sniedz konsultācijas un tiešo metodisko atbalstu pēc savu struktūrvienību vadītāju pieprasījuma.

- **Aizkraukles novada centrālā bibliotēka** ar struktūrvienību
  - ❖ Aizkraukles pagasta bibliotēka
- **Pļaviņu bibliotēka** ar struktūrvienībām
  - ❖ Gostiņu bibliotēka
  - ❖ E. Prūsas Vietalvas bibliotēka
  - ❖ Klintaines pagasta bibliotēka
- **Kokneses bibliotēka** ar struktūrvienībām
  - ❖ Iršu pagasta bibliotēka
  - ❖ Ratnicēnu bibliotēka
  - ❖ Bebru pagasta bibliotēka
- **Jaunjelgavas pilsētas bibliotēka** ar struktūrvienībām
  - ❖ Sērenes pagasta bibliotēka
  - ❖ Seces pagasta bibliotēka
  - ❖ Sunākstes pagasta bibliotēka
  - ❖ Staburaga pagasta bibliotēka
  - ❖ Daudzeses pagasta bibliotēka
- **Andreja Upīša Skrīveru bibliotēka** ar struktūrvienību

❖ Skrīveru bērnu bibliotēka

➤ **Neretas bibliotēka** ar struktūrvienībām

- ❖ Neretas bērnu bibliotēka
- ❖ Zalves pagasta bibliotēka
- ❖ Zalves pagasta Sproģu bibliotēka
- ❖ Pilskalnes pagasta bibliotēka
- ❖ Mazzalves pagasta bibliotēka

Bibliotēkas savā darbā ievēro ilgtspējīgas attīstības mērķus atbilstoši valsts likumdošanai, Aizkraukles novada pašvaldības lēmumiem un bibliotēkas normatīvajiem dokumentiem. Bibliotēka ievēro, lai visiem darbiniekiem būtu vienādas tiesības un sociālās garantijas. Darbinieki saņem veselības apdrošināšanu.

Bibliotēkas piedāvā dažādas lasīšanas veicināšanas aktivitātes, piekļuvi informācijai pastāvīgai zināšanu un prasmju pilnveidošanai. Nodrošina publisku piekļuvi informācijai par valsts pārvaldi un citām institūcijām, palīdzot saprast piedāvāto informāciju, kā arī konsultējot lietotājus pakalpojumu izmantošanā

(KAC).

Bibliotēkas nodrošina bibliotekāros pakalpojumus pārvaldes teritorijas iedzīvotājiem.

Bibliotēku apkalpes zonā atrodas skolas, pirmskolas izglītības (PII) iestādes, kultūras centri, sociālās aprūpes centri, novadpētniecības muzeji, biedrības, pasts, baznīcu nami u.c.

- Kokneses, A.Upīša Skrīveru, Bebru pagasta, Iršu pagasta, pagasta, E. Prūsas Vietalvas bibliotēka darbojas un sniedz pakalpojumus kā Valsts un pašvaldību klientu pakalpojumu centri.
- Staburaga pagasta bibliotēka tūrisma aktīvajā sezonā (aprīlis – oktobris) no 2023.gada strādā 0,7 bibliotekāro slodzi, un 0,3 slodzi ir tūrisma darba organizatore Staburaga pagastā. Ziemas mēnešos (novembris – marts) bibliotēka strādā pilnu darba slodzi:
- Zalves pagasta bibliotēkas vadītāja strādā uz 05.slodzi arī kā pašvaldības sekretāre-lietvede.

Bibliotēku sadarbības modelis reģionā	Atzīmēt atbilstošo
Centralizēts	
Decentralizēts	x

- Izmaiņas bibliotēku darbībā pārskata periodā ir notikušas sekojoši, ar 2023.gada 31.decembri slēdz Ratnicēnu bibliotēku. Latvijas Bibliotēku Padomes pieņemts atzinums 13.10.2023. Nr. 8.3-1/22.
Likvidēšanas pamatojums: “2023.gadā pastāvīgo lasītāju skaits sarucis līdz 50, ciemā atrodas Kokneses pamatskola – attīstības centrs, kurā darbojas skolas bibliotēka, kā arī Ratnicēnu bibliotēka atrodas nepiemērotās telpās - vienkārtu koka ēkā ar malkas apkuri, ūdeni un labierīcībām ārpus ēkas. Kokneses bibliotēka organizēs bibliotekāro pakalpojumu sniegšanu Bormaņu ciema iedzīvotājiem, organizējot izbraukumus.”
- Pārskatā periodā ziņas par Aizkraukles novada centrālo bibliotēku nav pievienotas.

Pārskata periodā bibliotēku darba prioritāte:

- ❖ rēķināties ar apjomīgāku apmeklējumu plūsmu un lietotāju skaitu;
- ❖ ar krājuma apjomu, kas jāizvērtē, atsakoties no visa liekā;
- ❖ ar lielāku budžetu un apgūstamajiem finanšu līdzekļiem;
- ❖ turpināt darbu pie bibliotēku telpu labiekārtošanas;
- ❖ bibliotēku jaunie darbinieki, kuriem ir pirmais darba gads, apgūt profesiju gan praktiski ikdienas darbā, gan intensīvi mācoties;
- ❖ pārstrādāt struktūrvienību reglamentus;
- ❖ bibliotēku darba kārtības noteikumus;
- ❖ izstrādāt Aizkraukles novada un skolu bibliotēku kopkataloga iekšējos datu aizsardzības noteikumus;
- ❖ precizēt darbinieku amatu aprakstus.

Pārskata periodā īstenotie uzdevumi:

- visiem bibliotēku lietotājiem, vietējās kopienas iedzīvotājiem un citiem interesentiem tika nodrošināta mūžizglītība un personīgās izaugsmes iespējas, tika nodrošināta brīva literatūras un nepieciešamās informācijas saņemšana, tika sniegti bezmaksas informatīvie un bibliotekārie pakalpojumi;
- tika uzturēti bibliotēkas krājumi un papildināti ar jaunieguvumiem, kuri atbilst bibliotēkas apmeklētāju interesēm un krājuma komplektēšanas politikai;
- notika sadarbība ar citām publiskajām bibliotēkām, lai nodrošinātu bibliotēkas lietotājus ar nepieciešamo informāciju vai pakalpojumiem;
- bibliotēku lietotāji tika nodrošināti ar prasmju un iemaņu izkopšanu informācijas tehnoloģiju lietošanā;
- turpināts darbs pie pagasta kultūras vērtību aprites un saglabāšanas;
- tika organizētas kultūras norises un tajās iesaistīti vietējās kopienas iedzīvotāji;
- tika veikts mērķtiecīgs un sistemātisks darbs ar bibliotēkas lietotājiem, veicinot izglītotas, informētas un kulturālas sabiedrības veidošanu;
- bibliotēku darbinieces pilnveidoja savas zināšanas profesionālās pilnveides izglītības pamatos;
- notika sadarbība ar citām pagasta iestādēm (pagasta pārvaldi, Tautas namu);
  - **Klīntaines bibliotēkas** aktīvi iesaistījās ciklā “Latvijas grāmatai 500” un turpinās to darīt arī 2024.gadā.), tās ietvaros publiski apskatāmas divas grāmatas, kas izdotas 1888. gadā un 1885. gadā, ar pievienoto īpašo stāstu par

kādreizējām īpašniecēm māsām Jūliju un Minnu Depšu.

- **Jaunjelgavas pilsētas bibliotēka** "Latviešu Grāmatai 500" ietvaros, izlika seno grāmatu izstādi, kas guva lielu atsaucību no apmeklētāju puses, piedāvājot izstādei izdevumus no personīgās bibliotēkas.
- **Iršu bibliotēka** sasniegusi mērķi : pagasta kultūrvides izzināšanā un novadpētniecības darbā. Bibliotēkas vadītāja iepazīstināja interesentus ar unikālās ēkas vēsturi Iršu muižu – Magazinū,, vadīja ekskursijas;
- **Sunākstes bibliotēka** vadītāja Ramona Ukrina aktīvi veicināja iedzīvotāju pilsonisko līdzdalību un līdzatbildību aktuālās kopienas norisēs.

"Tāpēc, kā vienu no savas darbības būtiskākajiem uzstādījumiem gribējās izcelt tieši darbu ar vietējās kopienas iedzīvotājiem (kuru, diemžēl, neklūst vairāk) – atvest viņus atpakaļ uz bibliotēku, nodrošinot ne tikai krājuma izmantošanas pakalpojumu, bet, iespēju robežās, piedāvāt arī citas viņus interesējošas lietas – sākot ar vietu, kur tikties, un pamazām attīstot to par aktīvu kopā darbošanās, jaunu zināšanu un pieredzes gūšanas vietu kas, varbūt, viņiem pašiem to pat īsti neapzinoties tomēr ir zināmā mērā pozitīvi ietekmējis viņu dzīves kvalitāti. Šāda veida darbošanās, manuprāt, ir nodrošinājusi gan lasītāju skaita NESamazināšanos, gan arī veicinājusi pašu iedzīvotāju līdzATBILDĪBU un līdzDALĪBU dažādos aktuālos notiekošajos procesos. Protams, ka šis noteikti nevar būt 100% attiecināms uz visiem pagastā dzīvojošajiem, bet, ja grāmata joprojām tiek novērtēta, ja kaut neliela iedzīvotāju daļa savā kopienā sevi ir apzinājušies kā virzītājspēku (kaut, šķietami, maznozīmīgākajā darbiņā vai jomā), tad gribas domāt, ka darbojamies pareizā virzienā.

Protams, ir dažādi šķēršļi un kavēkļi (piem. mobilitāte, finanses), kuru atrisināšana varētu ļaut īstenot bibliotēkai plašākas/drošākas ieceres, bet dotajā situācijā, uzskatu, ka ar līdz šim esošajiem resursiem esam paveikuši pietiekami, lai bibliotēka ar zināmu lepnumu varētu sevi dēvēt par vienu no dzīvības artērijām maza pagasta kultūras un sabiedriskajā dzīvē. Šo tad arī gribētu izcelt kā veiksmes stāstu bibliotēkas darbībā pagājušajā gadā. Jo tikai ar vietējās kopienas sabiedrības, esošo iestāžu un bibliotēkas sadarbību, aktīvu darbošanos demokrātisko procesu veicināšanā, kopienas stiprināšanu un noturību būs iespējams nodrošināta tās ilgtspēju vai pat pastāvēšanu." (aut.R.Ukrina)

- **Sērenes bibliotēka** atsvaidzināja un papildināja informāciju ar paveikto darbu novadpētniecības laukā (Sērenes pašvaldība 2014.gadā piešķīra atsevišķu telpu pie bibliotēkas, kur izvietot materiālus par Sērenes pagasta vēsturi un cilvēkiem) un aktualizēts aicinājums sēreniešiem iesaistīties novada izpētē.

Visas Aizkraukles novada publiskās bibliotēkas ir akreditētas uz 5.gadiem un gatavojas savai nākošajai akreditācijai, kura plānota 2025.gada rudenī.

2. Finansiālais nodrošinājums

Tabula "Bibliotēku izdevumi"

	2022	2023
Izdevumi kopā (EUR)	366640	456278
Darbinieku atalgojums (bruto)	308400	386387
Krājuma komplektēšana	58240	69891

Finansējumu bibliotēku darbībai piešķir Aizkraukles novada pašvaldība krājuma attīstīšanai, preses iegādei, telpu kosmētiskajam remontam, apkures un elektrības izdevumiem, pasākumu organizēšanai, bibliotēku darbinieču tālākizglītības iespējām, informācijas tehnoloģiju iegādei un uzturēšanai. Finansiālais nodrošinājums bibliotēku attīstībai apmierinošs. Pieaudzis darbinieku atalgojums uz minimālās algas palielinājuma rēķina.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

2023. gadā bibliotēkās īpaši remontdarbi nav veikti. Bibliotēku telpu stāvoklis ir labs, mājīgs un apmeklētājiem draudzīgs, to efektu dod vide. To var secināt ierodoties tajās, proti sienas vairākumam nokrāsota zaļā krāsā, kas simbolizē gudrību, piederību, uzdrošināšanos; daļa nokrāsota oranžā krāsā, kas simbolizē kreativitāti, kas veicina pozitīvismu.

Jāatzīst, ka ne vienmēr jaunas telpas dod garantiju labajam. **Pļaviņu bibliotēka** durvis vēra 2022.gada septembrī. Jāatzīst gan, ka jaunajās telpās pavadītā gada laikā atklājušies dažādi būvnieku pieļauti defekti. Pašvaldības noslēgtajā līgumā par ēkas renovācijas darbu veikšanu paredzēts, ka piecu gadu intervālā konstatētie defekti tiks novērsti uz darbu izpildītāja rēķina. Gada nogalē remontdarbu veicēju - SIA "Ošukalns Būve" pārstāvi, iepazīstināja ar konstatētajiem telpu defektiem, kuri jānovērš garantijas laika ietvaros: deformējusies sienas flīzējuma virsma otrā stāva sanitārajā mezglā, nekvalitatīvi uzstādīti uzjumteņi virs dienesta ieejas ēkā un tehniskajā telpā, kas neiztur vienas nakts nokrišņus ziemas periodā; bremzējošo elementu trūkums grīdas slīdē bīdāmajām rūdītā stikla durvīm u.c. mazāki, bet tomēr novēršami bojājumi. Minētie konstatētie defekti jānovērš 2024.gadā. Būtiski svarīgi bibliotēkas telpām ir ventilācijas iekārtu normāla funkcionalitāte, lai būtu nodrošināta kvalitatīva gaisa apmaiņu, tā kā dabiskā vēdināšana iespējama tikai četrās lielajās lasītāju apkalpošanas zālēs. 2023.gadā ventilācijas iekārtu uzstādītājs SIA "Kamfi" veica ventilācijas iekārtu Verso RHP 600-UH-3.7/3 tehnisko apkopi un gaisa filtru maiņu ēkas pirmajā un otrajā stāvā, novērsa defektus iekārtu funkcionalitātē garantijas laika ietvaros. Telpu apsildīšanu apkures sezonā nodrošina gaisa- ūdens siltumsūkņi – pirmajā stāvā ir apsildāmās grīdas, bet otrajā stāvā radiatori, kuriem siltuma padevi var regulēt, atbilstoši temperatūras svārstībām ārtelpā.

Gostiņu bibliotēkas telpas ir apmierinošas, izremontētas 2009.gadā, taču problēma ir senā ēka celta 1873.gadā, kurā atrodas bibliotēka. Telpās nav ūdensvada un sanitārā mezglā, siltumu ziemā nodrošina trīs malkas krāsnis, kuras tiek kurinātas arī vasarā, lai nodrošinātu vienmērīgu gaisa temperatūru grāmatām un tehnikai. Risinājuma pārmaiņām nav.

Lai ieviestu jaunus maksas pakalpojumus, pēc kuriem ir lietotāju pieprasījumus, **Pļaviņu bibliotēkā** tika iegādāta;

- ❖ laminēšanas iekārta Fellowes Saturn 3l,
- ❖ iesiešanai ar spirāli iekārta Fellowes Pulsar 300;
- ❖ grāmatu ievākošanas aparāts Colibri E-Leonardo;
- ❖ audio austiņas ar mikrofonu lietotājiem (pieaugušo apkalpošanas nodaļā – 3 komplekti, bērnu apkalpošanas nodaļā – 5 komplekti),.
- ❖ Izglītojošu nodarbību organizēšanai bērniem ar virtuālās realitātes brillēm Meta Quest tika iegādātas jaunas aplikācijas (Spacefolk City, Shadow Point, A Frozen Tale, Baba Yaga).

Seces pagasta bibliotēkā- iegādāti 8 konferenču krēsli MELVILLE par summu € 593. Bibliotēka saņēma dokumentu skapi no Jaunjelgavas apvienības.

Staburaga bibliotēkā iegādāta jauna multifunkcionālā iekārta.

Neretas bērnu bibliotēkā- izkrāsota grīda apkalpes zonā.

Neretas bibliotēkā iegādāti divi atpūtas krēsli un galdiņi izstāžu zālei.

Ir padomāts par elektrības taupīšanas iespējām. Dažās bibliotēkās iegādātas LED apgaismojuma lampas.

Kopumā IT iekārtas noveco un jaunas praktiski neiespējami iegādāties finanšu trūkuma dēļ. Tāpat atjaunināšana ir dārgs process un ne vienmēr ilgi kalpojošs. Ļoti nepieciešams IT aprīkojums sarīkojumu un izstāžu telpās, kas ļautu piešķirt telpai jaunas, pilnīgākas izmantošanas iespējas – pieslēgšanos tiešsaistē, lai izmantotu datubāzes un citus bibliotēkai pieejamus tīmekļa resursus izglītojošās aktivitātēs, pasākumos. Pašreizējais risinājums – projektorus aizņemas un demonstrācijas ekrānu no Kultūras centriem, skolām vai pārvaldēm. IT aprīkojums sarīkojumu un izstāžu telpai būtu nozīmīgs solis senioru izglītojošo nodarbību organizēšanā, kā arī mācību semināriem.

Interneta tīkls Aizkraukles novadā darbojas labi un ātrums ir apmierinošs. Optiskā interneta līnija, kur tā pieejama nodrošina ātrdarbīgu internetu gan bibliotēku datoros, gan bezmaksas bezvadu internetu lietotāju personīgajās ierīcēs. Bezvadu internets darbojas arī ārtelpās pie bibliotēkas ēkām, apmeklētāji to izmanto, iekārtojoties uz soliņiem pie ieejas vai pat atrodoties automašīnās.

4. Personāls

Aizkraukles novadā strādā 35 publisko bibliotēku darbinieces un 14 skolu bibliotēku darbinieces.

2023.gadā ir notikušas personālsastāva izmaiņas - darba gaitas bibliotēkās pārtrauca vairāki ilggadēji darbinieki – pievienotās **Pļaviņu Bērnu bibliotēkas vadītāja Gunta Grandāne** (32 darba gadi) un **bibliotekāre Antra Galiņa** (21 darba gads). Viņu vietā uz nenoteiktu darba laiku darbā tika pieņemta bibliotekāre Zane Steprāne, bērnu apkalpošanas nodaļas vadītāja Elīna Saliņa, kuras faktiski sāka strādāt jau 2022.gada rudenī kā slimības prombūtnē esošo kolēģu aizvietotājas.

Gada nogalē darbu pārtrauca **Bebru bibliotēkas vadītāja Ausma Rode** (25 darba gadi), viņas vietā nāk Silva Grunšteina- iepriekš strādājusi šajā bibliotēkā par bibliotekāri uz 0.2 slodzi.

Darba gaitas pārtrauc **Daudzeses pagasta bibliotēkas vadītāja Valija Lucāne** (31 darba gads), viņas vietā stājas enerģiska bibliotēkas vadītāja Ingūna Purakalne.

Ratniecību bibliotēkas vadītāja **Sarmīte Leitāne**- pārceļta darbā uz noteiktu (1.mēn.) laiku ar 01.01.2024.uz Kokneses bibliotēku-dokumentu sakārtošanai, atskaišu sagatavošanu un ievadīšanu KD.

2023.gadā bibliotēkas, kuras strādā samazinātās slodzēs:

Pilskalnes pagasta bibliotēkas vadītāja- 0.7 slodze

Neretas bibliotēkā – bibliotekārei 0.7 slodze

Staburaga pagasta bibliotēkā – 0.7 slodze (vasaras sezonā)

Bebru pagasta bibliotēkā – bibliotekārei-0.2 slodze

Bibliotēku personāla izglītība ir vērtējama kā laba. Lai sekmīgi strādātu, regulāri atsvaidzina esošās un mācās pilnveidojoties. Visi bibliotekārie darbinieki izmanto iespēju gūt jaunas zināšanas, lai spētu orientēties aktualitātēs savā darbības jomā, tāpēc regulāri piedalās gan attālinātās apmācībās un informatīvajos semināros, gan apmeklējam kursus klātienē.

Pļaviņu bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļas bibliotekāre Zane Steprāne jau otro gadu sekmīgi studē Latvijas Kultūras koledžā nepilna laika klātienē budžeta grupā, apgūstot pirmā līmeņa profesionālo augstākās izglītības programmu "Bibliotēku informācijas speciālists."

Darbinieki ar bibliotekāro izglītību	12
t.sk. bakalaura izgl.	2
t.sk. maģistri	1
t.sk. 1.līm prof.augst.	6
t.sk. 3 prof.kval./4KLI	3
Ar izglītību citās jomās	23
t.sk.maģistri	0
t.sk.bakalaurra izgl.	16
1.līm.augst.prof.	4
Ar vispārējo vidējo vai prof. izgl.	3
t.sk.apgūst profesiju	2

Bibliotēkas darbinieces ar aizrautību piedalījās **Kultūras Informācijas sistēmu centra organizētajā konkursā “Lasi, meklē un ceļo”**. Patīkams pārsteigums visam kolektīvam bija, ka par aktīvākajām konkursa popularizētājām lasītāju balsojumā tika atzītas un pateicības saņēma – Pļaviņu bibliotēkas bibliotekāre **Zane Steprāne** un pieaugušo apkalpošanas nodaļas vadītāja **Iveta Gureviča**.

Iveta Gureviča-pateicību saņēma arī no Ziemeļvalstu Ministru padomes biroja un Latvijas Nacionālās bibliotēkas par piedalīšanos Ziemeļvalstu Literatūras nedēļas 2023 norisēs.

Klaintaines bibliotēkas vadītāja Alita Kluša -

ATZINĪBA

Eiropas Komisijas pārstāvniecība Latvijā
apliecina, ka, piedaloties "Eiropas eksāmenā",

Alita Kluša

ir paplašinājis/-usi savas zināšanas
par Eiropas Savienību,
iegūstot **47** no 50 punktiem.

Apsveicam!

2023. gads

Ilggadēja Daudzeses pagasta bibliotēkas vadītāja **Valija Lucāne**

Ratnicēnu bibliotēkas vadītāja-**Sarmīte Leitāne**

Pārskata periodā finansējums tika piešķirts pieredzes-apmaiņas braucienam transporta apmaksai no Kultūras pārvaldes budžeta. Jūnijā novada bibliotekāres devās Kultūras pārvaldes bibliotēku metodiķes organizētajā pieredzes apmaiņas braucienā uz Valmieras Integrēto bibliotēku un Mazsalacas pilsētas bibliotēku, pa ceļam apmeklējot jēru klubu "Keiķi".

Jaunjelgavas bibliotekāres devās pieredzes apmaiņas braucienā uz Elejas pagasta bibliotēku un Šauļu pilsētas pašvaldības publisko bibliotēku un Šauļu apriņķa publisko bibliotēku.

Neretas bibliotēkas apskatīja sev bijušos kaimiņus Taurkalnes un Valles bibliotēkas. Dienas turpinājumā apmeklēja un Bauskas dzīves notikumus klausījās Bauskas novadpētniecības muzejā.

Apskatīta arī ir Naujienes bibliotēka Augšdaugavas novadā.

Tika organizēti izbraukuma pieredzes-apmaiņas semināri novadā. Lai labāk iepazītu savus kolēģus, lai izzinātu interesantākos faktus un uzzinātu par tās vietas nozīmīgiem cilvēkiem. Finansējums nokļūšanai transportam ir katras bibliotēkas budžets, kurš tiek plānots jau gada sākumā. Šāda veida izbraukumi pārskata periodā bija 2 reizes. Pļaviņu bibliotēkā un Neretas bibliotēkā.

Pļaviņu bibliotēkas darbinieces - pārskata periodā Bērnu apkalpošanas nodaļas kolēģes tika uzaicinātas dalīties tiešsaistes seminārā ar savu pieredzi publisko bibliotēku tematiskajās diskusijās darbā ar bērniem un jauniešiem, ko organizēja Latvijas Nacionālā bibliotēka.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2022	2023	% salīdzinot ar iep. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	6651	6755	+1.56%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	2199	2187	-0.45%
Bibliotēkas apmeklējums	95069	134488	+41.46%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	20646	26963	+30.59%
Virtuālais apmeklējums	10960	16144	+147.29%
Izsniegums kopā	123459	162870	+31.92%
<i>t. sk. grāmatas</i>	56350	66613	+18.21%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	48321	74093	+53.33%
<i>t. sk. bērniem līdz 18.g.</i>	27947	22164	-20.69%
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	21.54%	22%	
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	5018 /43.82%	5125 /42.67%	+2.13%
iedzīvotāju skaits	30874	30546	

Bibliotēkas apkalpes zonā - bieži vien izvēle, kur apmeklēt bibliotēku, ir saistīta ar darba vai mācību vietu. Sabiedrības viedokli par bibliotēkas darbu uzklusām regulāri individuālās sarunās ar

apmeklētājiem, no kuriem saņemam daudz labu pateicības vārdu gan par uzklusāšanu un draudzīgu, pozitīvu attieksmi, gan par lasītāju vēlmju izpildīšanu, vajadzīgās grāmatas sagādājot ātri un nevienu pieprasījumu neatstājot bez ievērbas. Apmeklētāji priecājas un ir pateicīgi par gaišajām telpām un piedāvājumu. Protams gadās arī kāds rūgtāks darvas piliens bibliotēku ikdienā, piem. Kāpēc norakstiet grāmatas? Man vajag informāciju ļoti ātri? Kāpēc vajadzīgs bērniem vecāku galvojums? bet tas ir pārejošs process. Profesionāls bibliotekārs atrod izeju no bezizejas vienmēr.

Bibliotēkas atvērtības stundu skaits pārskata periodā bija un ir no 40- 52 stundas nedēļā. Darba laiks ir pakārtots tā lai bibliotēkai būtu piekluve gan pēc plkst.17.00, vai arī sestdienās.

Līdz ar to bibliotekārie pakalpojumi apvienības pārvalžu teritorijā tiek nodrošināti sešas dienas nedēļā, arī sestdienās, ja pagastu bibliotēkas ir slēgtas.

2023.gadā reģistrēto lietotāju skaitu, tad redzam, ka šis rādītājs ir samazinājies. Saprotams, ka iedzīvotāju kļuvis mazāk, un otrkārt pieņemmu, ka nav veikta precīza uzskaitē.

Jaunjelgavas bibliotēka-neskatoties uz to, ka bibliotēka ir pieejama cilvēkiem ar īpašām vajadzībām (ir ērta slīpā uzbrauktuve), regulāri piegādā grāmatas un preses izdevumus uz mājām tiem bibliotēkas lietotājiem, kuriem pārvietošanās sagādā grūtības.

Sērenes bibliotēka- veciem un slimiem cilvēkiem, kuri nespēj paši nokļūt līdz bibliotēkai, grāmatas un preses izdevumus piegādā mājās aizvedot pati bibliotēkas vadītāja.

Gostiņu bibliotēka- Lasītājiem, kuri ir vientuļi, sasirguši un nevar ierasties bibliotēkā paši, pēc telefoniskas saziņas iespieddarbi tiek piegādāti mājās. Regulāra šāda veida apkalpošana ir vienam lasītājam. Tādu cilvēku, kas paši nevar atnākt gan ir vairāk, bet viņu vēlmes tad izpilda kāds no radniekiem.

Neretas bibliotēka-atrodas 2.stāvā un tur šī problēma ir sarežģītāka. Taču risinājums ir saziņa ar bibliotēku, ja apmeklētājs ir ieradies līdz 1 stāvam, tam tiek nonestas vēlamās grāmatas vai prese. Ja nepieciešams interneta pakalpojums, tad bibliotēkāre dodas ar portatīvo datoru.

Klīntaines bibliotēka- jau ceturto gadu piedāvāto pakalpojumu– biblioauto.

Tabula “Pielāgotā literatūra bibliotēkas krājumā”

	Grāmatu skaits
Grāmatas palielinātā drukā	69
Grāmatas vieglajā valodā	0

Neretas bibliotēkas patstāvīgajā krājumā nav grāmatu palielinātajā drukā, jo izmantojam iespēju tās sūtīt un mainīt ar kolēģiem no Latvijas Neredzīgo bibliotēkas Daugavpils filiālbibliotēku, kas reorganizācijas rezultātā no 2023.gada 1. jūlija tika integrētas pašvaldību publisko bibliotēku tīklā. Reorganizācijas rezultātā mēs sadarbojamies ar Latgales Centrālās bibliotēkas filiāles Čiekuru bibliotēku. Sadarbība mums ir izveidojusies atsaucīga un noderīga, lasītāji ļoti novērtē šīs grāmatas palielinātajā drukā. Kopumā 2023. gadā no Čiekuru bibliotēkas esam sūtījuši saviem lasītājiem 13 palielinātās drukas grāmatas.

Pļaviņu bibliotēka-veikusi 56 grāmatu sūtījumus .

Grāmatas palielinātā drukā izmanto maz. Seniori nelabprāt izmanto lielā iesējuma dēļ, uzskatot par neērtām turēt rokās.

Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām

Dzīvojot globālā tīmekļa laikmetā, arvien mazāk lietotāji izmanto lasītavas uzziņu literatūras krājumu, jo lielai daļai informācija ir dažu klikšķu attālumā viedierīcēs. Vērojumi liecina, ka sarukusi tā lietotāju grupa, kuri lasītavā strādā ar vārdnīcām, rokasgrāmatām, enciklopēdijām un citu uzziņu literatūru. Pārsvarā tie ir vecākās paaudzes lietotāji, kuri joprojām izmanto uzziņas avotus tradicionālā formātā. Arī skolēniem dažkārt ir aktuāla uzziņu literatūra grāmatas veidolā, ja skolotājs ir devis uzdevumu izmantot dažāda veida avotus.

Lietotājiem vajadzīga un ierasta ir uzziņu un informācijas sniegšana pēc pieprasījuma, sākot ar vienkāršām uzziņām par dažādu iestāžu darba laikiem, sabiedriskā transporta pienākšanas laikiem līdz konkrētiem tematiskās informācijas pieprasījumiem no dažādiem avotiem. Regulāri gatavojam un piedāvājam informāciju Bibliotēku lietotājiem – skolēniem un studentiem mācību mērķiem, dažādu studiju darbu izstrādei. Bieži šie pieprasījumi ir saistīti ar zinātniski pētniecisko darbu izstrādi, kuru veikšanas procesā viens no mērķiem ir,

lai pētnieks pats iepazītos ar dažādām datubāzēm, e-katalogiem un iemācītos informāciju meklēt, analizēt un izmantot. Strādājot ar šo kategoriju ņemam vērā nosacījumu, ka ir ne tikai jāsaņem gatava informācija, bet arī jāapgūst prasmes meklēt un izvērtēt iegūto, kur bibliotekārs ir padomdevējs. Arvien biežāk lietotāji novērtē informācijas piegādi uz e-pastu, it īpaši gadījumos, kad apmeklēt bibliotēku klātienē nav iespējams. Bieži ir telefoniski pieprasījumi pēc uzziņu informācijas un lielāko tiesu tie ir saistīti ar dažādu praktisku lietu kārtošanu vai pakalpojumu saņemšanu valsts, pašvaldības iestādēs; ar veselības un medicīnas pakalpojumiem. Bieži vien cilvēkiem nav skaidrs, kā pareizi atrisināt vai sakārtot radušos sadzīvīsku situāciju – viņi dodas pēc padoma uz bibliotēku. Praktiski katru dienu palīdzam un konsultējam saņemt:

- e-pakalpojumus,
- sniedzam atbalstu un rosinām mācīties strādāt ar internetbankām, viedtālruniem un aplikācijām; arī podziņtelefoniem;
- apmācam iegūt un lietot e-parakstu; pirkt, rezervēt un drukāt dažādas biļetes, rēķinus analogā formātā;
- konsultējam norēķināties tiešsaistē.

Aktuāla ir sludinājumu par noteiktu tēmu

- pārlūkošana un ievietošana, darbības dažādās komercpakalpojumu sniedzēju vietnēs;
- izdrukas par medicīniskajiem izmeklējumiem un bankas kontu pārskati sociālās palīdzības saņēmējiem un kredītņēmējiem;
- palīdzība gada ienākumu deklarāciju aizpildīšanā Valsts ieņēmumu dienesta (VID) elektroniskās deklarēšanas sistēmā (EDS).

Sniegt palīdzību un atbalstu valsts, pašvaldības un komerciestāžu e-pakalpojumu saņemšanā ir darbietilpīgi un, protams, šis process prasa no bibliotekāra zināšanas, izpratni un pieredzi, spēju mobilizēties un atrast īsto risinājumu; arī spēju būt iejūtīgiem un saprotošiem pret apmeklētāja vajadzībām un individuālo lietu izpratni.

E-pakalpojumu saņemšanai un informācijas iegūšanai tiešsaistē bibliotēkās lietotājiem ir pieejamas datorizētas darba vietas, aprīkotas ar audio austiņām un mikrofonu. Ir gadījumi, kad lietotāji izmanto bibliotēku datorus, lai piedalītos apmācībās tiešsaistē., vai kādās citās sev nepieciešamās lietās. Piem. Neretas bibliotēkā -bija jānodrošina apmeklētājam gan telpa, gan aprīkojums, lai veiksmīgi noritētu attālināti tiesas process.

Bibliotēkās var izmantot darba vietas, kuri no savām viedierīcēm, izmantojot WI-Fi nodrošināto interneta pārklājumu, izvēlas strādāt bibliotēkas telpās.

Iršu pagasta bibliotēka- Domājot par bērnu lasītprasmes attīstīšanu un intereses veidošanu par grāmatu, bibliotēka sadarbojas ar pirmsskolas grupiņu. Kopā ar Pērses sākumskolu realizēts lasīšanas veicināšanas projekts "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija". Skolēniem sniegta uzziņas, kas palīdz apgūt mācību procesu. Aktuālākās tēmas - latviešu tautas tradīcijas, vēsture, sporta veidi.

Mazzalves bibliotēka-2023.gadā aptaujas par bibliotēkas darba kvalitāti netika veikti, taču bibliotēka piedalījās pētījumā "**Publisko bibliotēku un vietējo kopienu simbioze**", kā rezultātā noskaidrojās, ka pagastā kopienai un bibliotēkai var novērot simbiotiskas attiecības, simbioze pastāv.

Bezmaksas apmācības senioriem darbā ar datoriem un internetu

Pļaviņu bibliotēka-iesaistījās Aizkraukles novada pieaugušo izglītības nedēļas "Plaukt iedvesmai nākotnē" aktivitātēs, laikā no 2023. gada 6. novembra līdz 11.novembrim piedāvājot apgūt pamatprasmes darbam ar datoru un drošību darbam tīmeklī senioru grupai.

Nodarbībās piedalījās aptuveni 10 mācīties gribētāji; nodarbība katru dienu ilga 1,5 stundu; bija iespēja nākt strādāt ar personīgajiem portatīvajiem datoriem un saņemt konsultācijas ar interneta un datoru lietošanu saistītos jautājumos..

Pie izglītojošām aktivitātēm senioriem pieskaitāms Digitālo prasmju nedēļā organizētais Swedbank tiešsaistes vebinārs "Finanšu drošība digitālā vidē" 24. aprīlī. Swedbank klientu konsultante Evija Strade pastāstīja par to, kas noteikti būtu jāievēro, strādājot ar internetbanku, atbildēja uz jautājumiem. Vebināra tiešais organizators – Aizkraukles novada Interesu izglītības centrs.

Uzziņu un informācijas darbs

Pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju aktuāla informācija Par aktuālajiem domes lēmumiem un citiem iedzīvotājiem saistošiem noteikumiem informācija ir pieejama Aizkraukles novada laikrakstā "Aizkraukles Novada Vēstis". Avīze iznāk reizi mēnesī un iedzīvotājiem pieejama bez maksas. Informācija lasāma elektroniski un papīra formātā. Visi avīzes numuri ir pieejami bibliotēkās. Pie bibliotēkas datoriem ir pielikta pamācība, kā pieslēgties Aizkraukles novada pašvaldības mājas lapai.

Informācija iedzīvotājiem bibliotēkās tiek nodrošināta afišu, aptauju veidā un sarunās ar apmeklētājiem. Tāpat ir izvietoti pašvaldības iestāžu un nevalstisko organizāciju informatīvie materiāli. uzziņas un konsultācijas sniegtas mutiski, telefoniski un izmantojot e-pastu. Veicot uzziņu un informācijas darbu, izmantoti visi bibliotēkā pieejamie resursi -uzziņu krājums, dažādi interneta resursi un bezmaksas abonētās datu bāzes letonika.lv, Lursoft "laikrakstu bibliotēka", LNB elektroniskos informācijas resursi, internets.

Eiropas Digitālās nedēļas ietvaros bibliotēka piedāvāja interesentiem apgūt prasmes EDS sistēmā un iesniegt Gada ienākumu deklarācijas, iepazīties ar Aizkraukles pašvaldības mājas lapu.

Pārskata periodā turpināts iepriekšējā gadā uzsāktais un bibliotēkas lietotāji informēti par bibliotēku resursu attālināto izmantošanas iespējām, elektroniskā kataloga izmantošanu, 3 td bibliotēkas izmantošanas iespējām.

Bibliotēkas izglītojošā darbība

❖ Elektroniskais katalogs kā pakalpojums.

Bibliotēka lietotājiem piedāvā tiešsaistes katalogu ar attālinātas rezervēšanas iespējām. Lietotājiem ir izsniegti autorizācijas rīki. Lietotājiem tiek sniegta informācija par autorizēšanās priekšrocībām.

Problēmas un risinājumi :

Secinājumi: Publiskajās bibliotēkās maz tiek izmantots bibliotēkas elektroniskais katalogs lietotāju pieprasījuma, eksemplāru rezervācijas vai termiņa pagarinājuma veikšanai. Autorizācijas rīkus un iespēju elektroniskajā katalogā pasūtīt grāmatas neizmanto arī tie lasītāji, kuri prot darboties e- vidē un orientējas elektroniskajā katalogā. Ir saprotams, ka ne visām mērķgrupām, piemēram, senioriem, dzīves vietā ir dators, interneta pieslēgums un nepieciešamās prasmes, lai darbotos elektroniskajā katalogā, tāpēc grāmatas tiek izvēlētas klātienē – bibliotēkā.

Medijpratība

Pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība iedzīvotājiem

2023.gada pirmajā pusē turpinājās sadarbība ar Latvijas Pensionāru federāciju, sniedzot atbalstu un iespēju izplatīt organizācijas izdevumu "Latvijas Pensionārs" Pļaviņu un apkaimes pensionāriem. Mēnešraksts Pļaviņās un apkaimē bija ieguvis atpazīstamību, cilvēki to gaidīja. Bibliotēkas darbinieki organizēja laikraksta eksemplāru nogādāšanu bibliotēkās un izplatīšanu pilsētā un apkārtnes pagastos.

E. Prūsas Vietalvas bibliotēka organizēja izglītojošas aktivitātes dažāda vecuma grupām- Digitālās nedēļas ietvaros senioriem un TET medijpratība pirmsskolas bērniem. Vietalvas bibliotēkā ir notikušas arī individuālas konsultācijas, kuras tiek sniegtas pēc pieprasījuma par dažādām tēmām - bibliotēkas darbs un resursi, datoru un interneta izmantošana, darbs ar krājumu un tā izmantošana, izstādes un pasākumi, interneta bankas lietošana, portāla latvija.lv lietošanā un citas.

Bibliotekāres ir apguvušas dažādas apmācības un kursus, un labprāt konsultē un palīdz lietotājiem veikt dažādus nepieciešamos pakalpojumus. Līdz ar to šobrīd droši var teikt, ka jebkurā situācijā, ja tas ir nepieciešams, lietotāji nāks uz bibliotēku, jo tā ir vieta, kur viņiem vienmēr palīdzēs.

Elektroniskais katalogs kā pakalpojums

Tabula "BIS ALISE izmantošana"

Reģions/ Pilsēta / Novads	Bibliotēku skaits	Cik bibliotēkas strādā ar BIS ALISE un ALISE-i	Strādā ar moduļiem			Autorizēti lietotāji (2023)	Pasūtīts (Web) eksemplāru (2023)
			Cirkulācija	SB A	Komplektēšana		
	36	24	21	21	22	1771	1945

Bibliotēku kopskaitu (36) veido arī Neretas bibliotēka ar savām struktūrvienībām (Neretas bērnu bibl., Pilskalnes pag. bibl., Zalves pag., Sproģu pag.bibl., Mazzalves pag. bibl., Neretas Jāņa Jaunsudrabiņa vidusskolas bibl. Mazzalves pamatskolas bibl.) kuras izmanto Jēkabpils novada galvenās bibliotēkas BIS Alises sistēmu.

Aizkraukles reģiona elektroniskais katalogs apvieno 17 publisko un 6 izglītības iestāžu bibliotēkas.

2023.gada beigās tika iesniegts pieteikums par Ratnicēnu bibliotēkas izņemšanu ko BIS Alise sistēmas, sakarā ar bibliotēkas likvidēšanu.

Pārskata periodā BIS Alises sistēmai tika pievienota A. Upīša Skrīveru vidusskolas bibliotēka.

BIS Alises sistēmas ietvaros savā darbā neizmanto Cirkulācijas moduli: Aizkraukles profesionāla vidusskolas bibliotēka, Kokneses pamatskola-attīstības centra bibliotēka, A. Upīša Skrīveru vidusskolas bibliotēka;

Komplektēšanas moduli neizmanto: Aizkraukles profesionāla vidusskolas bibliotēka, A. Upīša Skrīveru vidusskolas bibliotēka;

SBA moduli neizmanto: Jaunjelgavas vidusskolas bibliotēka, Aizkraukles profesionāla vidusskolas bibliotēka, A.Upīša Skrīvēru vidusskolas bibliotēka.

Tabula "Autorizētie lietotāji"

	2022	2023	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvie lietotāji kopā	3982	4033	+12.80%
Autorizētie lietotāji kopā	902	1103	+22.28%
Autorizētie lietotāji pārskata periodā	269	202	-24.90%

Reģistrējot Bibliotēkas lietotājus, vienmēr stāstām par iespējām un rīkiem darbam ar e-katalogu, ko bibliotēkas piedāvā; lūdzam sniegt informāciju arī lietotāja reģistrācijas veidlapā, norādot, vai vēlas attālināti izmantot datubāzi Letonika, vai vēlas lasīt e-grāmatas un saņemt autorizācijas rīkus darbam tiešsaistes katalogā; stāstām par iespējām, ko piešķirtie autorizācijas rīki dos. Protams, daļa lietotāju vājo datorprasmju dēļ atsakās izmantot autorizācijas rīkus, dodot priekšroku telefoniskai saziņai ar bibliotēku, tādā veidā informējot par savām vēlmēm un vajadzībām.

Digitalizācija

Plaviņu bibliotēkai uzkrātas 620 digitalizētas fotogrāfijas - darbs, kas paveikts vairāku gadu laikā, gan sadarbojoties ar vietējiem novadniekiem, iesaistoties ar novadu saistītu grāmatu izdošanā ("Atmiņu Daugava", "Ēvalds Stērstiņš. Mana dzīve, mana spēle...", "Jānis Zvaigzne. Pārņākšana"), kā arī iesaistoties tautas deju kolektīva "Daugaviņa", pašdarbības teātra "Aina" vēstures apzināšanā; sadarbojoties ar rakstnieces Emīlijas Prūsas dzimtas arhīva mantiniekiem. Daļa no fotogrāfiju oriģināliem glabājas pie to īpašniekiem, bet Bibliotēkā glabājas digitāli arhīvfaili katrai fotogrāfijai. Pārskatā periodā jaunas fotogrāfijas nav digitalizētas, taču esošās tiek aktīvi izmantotas gan veidojot novadpētnieciskās izstādes dažādos formātos, gan apmierinot lietotāju pieprasījumus pēc vēsturiskajām fotogrāfijām.

Iekšzemes un starptautiskais SBA:

Tabula "SBA rādītāji"

SBA	2022	2023
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	1050	1024
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	284	528
No Latvijas Neredzīgo bibliotēkas saņemtās pielāgotās literatūras skaits		69

Bibliotēku lasītāji aktīvi izmanto starpbibliotēku abonementa pakalpojumus, jo vienmēr visas grāmatas lasītājiem ir pieejamas, neatkarīgi no tā, vai grāmata ir vai nav bibliotēkas krājumā. Bibliotēkas pasūtīto grāmatu skaits pēdējo gadu laikā ir skaitliski stabils, tā kā pie ierobežotajiem resursiem krājuma komplektēšanai nav iespējams iegādāties visas

grāmatas, par kurām kāds lasītājs izrāda interesi, tad pašā laikā ir aizņēmties grāmatas no citām bibliotēkām. Aizkraukles novada bibliotēku sistēmā veiktie pasūtījumi ir skaitliski lielākie. Visbiežāk izmantots Aizkraukles novada centrālās bibliotēkas krājums, arī Gostiņu, Sērenes, Neretas, Vietalvas, Aizkraukles pagasta un Klintaines pagastu bibliotēku krājumi, jo tur lasītāju skaits ir mazāks un grāmata bieži vien atrodama plauktā.

Pļaviņu bibliotēkai 186 grāmatas pasūtītas no Jēkabpils bibliotēkām – pamatā daiļliteratūra krievu valodā; kā arī no Latvijas Nacionālās bibliotēkas krājuma retāki un vecāki izdevumi, kuri nepieciešami darbam vai studijām.

Pavisam 2023.gadā no LNB saņemtas 15 grāmatas pēc lasītāju pieprasījuma. SBA pakalpojums bibliotēkā no jebkuras bibliotēkas lietotājam ir bezmaksas

Neretas bibliotēka no Jēkabpils Galvenās bibliotēkas ir pasūtījusi 5 grāmatas.

Neretas bibliotēkai patstāvīgajā krājumā nav grāmatu palielinātajā drukā, jo izmantojam iespēju tās sūtīt un mainīt ar kolēģiem no Latvijas Neradzīgo bibliotēkas Daugavpils filiālbibliotēku, kas reorganizācijas rezultātā no 2023.gada 1. jūlija tika integrētas pašvaldību publisko bibliotēku tīklā. Reorganizācijas rezultātā mēs sadarbojamies ar Latgales Centrālās bibliotēkas filiāles Čiekuru bibliotēku.

Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā

Statistikas dati atspoguļo, ka pārskata periodā SBA pakalpojums ir palielinājies, jo īpaši nosūtīto grāmatu skaits citām bibliotēkām. Secinām, ka SBA pakalpojums joprojām tiek izmantots, jo ne vienmēr vietējā bibliotēka var iepirkt tik plašu grāmatu klāstu, lai apmierinātu ikvienu kopienas lasītāju, ko var risināt ar šo SBA starpniecību. Vienīgās grūtības sagādā pieprasījumu laicīga saņemšana vai nodošana, kas ir atkarīgs no transporta iespējām.

6. Krājums

- ✓ krājuma komplektēšanas un organizācijas prioritātes pārskata periodā
Pārskata periodā tika izvirzītas sekojošas prioritātes: turpināt darbu pie kvalitatīva un iedzīvotāju prasībām atbilstoša literatūras klāsta, izvērtējot esošo bibliotēkas krājumu un atvēlēto finansējumu, atjaunot fonda kvalitāti, norakstot nolietotas un saturā novecojušas grāmatas, kā arī pārdomāti strādāt pie jaunā krājuma komplektēšanas vadoties pēc lietotāju pieprasījuma, kā arī regulāri veidot bibliotēkas jaunieguvumu izstādes (jaunieguvumi, kas būtu atbilstoši vietējās kopienas iedzīvotāju interesēm) un popularizēt tās (klātienē, soc. tīklos). Komplektējot krājumu bērniem un jauniešiem ir ņemts vērā bibliotēkas lietotāju skaits katrā vecuma grupā un lasītāju intereses.

Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums:

Tabula "Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums"

	2022	2023
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	58240	139891
<i>t. sk. grāmatām</i>	42627	47751
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	12934	15608
<i>t.sk.periodiskajiem izdevumiem</i>	15613	17140
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	58240	58240

Lai nodrošinātu sistemātisku, plānveidīgu un atbilstošu krājuma uzturēšanu un veidošanu, bibliotēku krājuma komplektēšana tiek veikta atbilstoši bibliotēku profilam un uzdevumiem vadoties pēc katras bibliotēkas izstrādātā krājuma komplektēšanas dokumenta.

Bibliotēku krājums regulāri tiek izvērtēts un papildināts gan ar nozaru literatūru, gan daiļliteratūru, gan pieprasītākajiem žurnāliem un laikrakstiem pieejamā budžeta ietvaros.

Krājuma komplektēšana ir tikusi ievērota pēc visiem dokumentā norādītajiem kritērijiem: tika izvēlētas grāmatas, kam ir nemainīga vērtība un aktuāla tēma, piem., aktieru un skatuves mākslinieku gaitas; autobiogrāfiskie romāni, vēstures notikumu atspoguļojums, cilvēka psihoemocionālā veselība u.c.

Ir tikusi ievērota arī norakstīšanas politika. Katru gadu (pēc nepieciešamības) notiek krājuma izvērtēšana un materiālu norakstīšana. Saskaņā ar norakstīšanas politiku, dokumenti ir tikuši norakstīti, ja materiāli uzskatīti par bibliotēkas krājumā neiederīgiem. Ir veikta norakstāmo materiālu atlase un izvērtēšana, kas tiek veikta pēc: cirkulācijas biežuma, fiziskā nolietojuma, materiāla pieejamības katalogos, satura aktualitātes, materiāla vērtības bibliotēkas krājumā, informācijas pieejamības citur. Tomēr, ir daļa diezgan nolietotu grāmatu, kuras joprojām ir pieprasītas - tās, iespēju robežās, tiek salabotas un atstātas krājumā.

Kaut gan paredzēts, ka lasītāju nozaudētās grāmatas aizstāt ar līdzvērtīgām, pārskata periodā lasītāji ir atbildīgi izturējušies pret bibliotēkas grāmatām un tās nozaudētas salīdzinoši maz. Pārskata periodā tika norakstīti arī aktualitāti zaudējušie periodiskie izdevumi.

Krājuma pārbaude (inventarizācija)

- ✓ Pļaviņu bibliotēkas krājuma inventarizācija, tika veikta sakarā apvienojoties un mainoties materiāli atbildīgām personām par bērnu literatūras krājumu. Iepriekšējā krājuma inventarizācija tika veikta 2015. gadā (bērnu literatūras krājumam – 2022. gadā) un bija pagājis laika intervāls, lai veiktu kārtējo krājuma pārbaudi. Pārbaudot bibliotēkas grāmatu krājumu, tika konstatēts, ka par neatgriezeniski nozaudētām uzskatāmi 59 monogrāfisko izdevumu eksemplāri 132.98 EUR vērtībā no pieaugušo apkalpošanas nodaļas krājuma un 17 monogrāfisko izdevumu eksemplāri 90.27 EUR vērtībā no bērnu literatūras krājuma; kopumā –75 grāmatas 223,25 EUR vērtībā.
- ✓ **Seces bibliotēkas** krājuma pārbaude tika veikta gada nogalē. Inventarizācijas datus tika pieskaitītas arī 14 grāmatas kas reāli tika apstrādātas jau pēc veiktās inventarizācijas (Nodošanas-pieņemšanas akts Nr.14/ 2023.gada 23.novembris), jo grāmatvedībā grāmatas uz krājuma pārbaudes sākumu bija ieskaitītas bibliotēkas krājumā.
- ✓ Daudzeses bibliotēkā veikta inventarizācija mainoties darbiniekam.
- ✓ Bebru pagasta bibliotēkā veikta inventarizācija mainoties darbiniekam.
- ✓ Ratnicēnu bibliotēkā veikta inventarizācija -iemesls bibliotēkas slēgšana.

• Krājuma rādītāji:

Krājuma komplektēšana notiek sistemātiski, plānveidīgi, atbilstoši bibliotēkas profilam, un ņemot vērā bibliotēkas lietotāju intereses. Pamatojoties uz lasītāju interesēm un vēlmēm krājuma lielāko daļu sastāda daiļliteratūra pieaugušajiem un bērniem, kur atsevišķi izdalīta latviešu un ārzemju daiļliteratūra, nozaru literatūra pieaugušajiem un bērniem un periodiskie izdevumi un audiovizuālie materiāli. Ļoti rūpīgi tika veikta skolas vecuma bērnu grāmatu atlase sakarā ar bērnu un jauniešu skaita samazināšanos, kas ir pamatrādītājs bērnu grāmatu krājuma apgrozībā. Diemžēl arvien sarūk lietotāju pieprasījums pēc nozaru literatūras. Izvērtēts un samazināts krājums krievu valodā.

Tabula "Krājuma rādītāji"

	2022	2023
Jaunieguvumi kopā	13108	13264
<i>t. sk. grāmatas</i>	5116	5533
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	3002	3022
<i>t. sk. bērniem</i>	3212	3907
Izslēgtie dokumenti	11732	8126
Krājuma kopskaits	189001	190942
Grāmatu krājuma apgrozība		0.35

- ✓ Par valsts finansējumu "Vērtīgo grāmatu iepirkuma programmā publiskajām bibliotēkām" saņemtas 345 grāmatu vienības par summu 4105.50 euro
- ✓ Lasīšanas veicināšanas projekta "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2023" ietvaros ieguvām 482 grāmatu vienības par summu 4664.52 euro
Dati par bibliotēkās esošajiem krājumiem ir pilnībā atspoguļoti Aizkraukles novada publisko un skolu bibliotēku e-kopkatalogā.

Bibliotēkas krājumam pašvaldības atvēlētais finansējums līdz šim ir bijis apmierinošs, tomēr, lai neciestu krājuma kvalitāte un bibliotēkas nezaudētu lasītājus, nākamā pārskata perioda budžetā ir lūgts finansējuma palielinājums krājuma iegādei. Pastāvīgi tiek meklēti jauni risinājumi krājuma popularizēšanai un aktīvāk strādāts ar grāmatu krājuma daļu, kuru lasītājs maz izmanto.

Bibliotēkā pieejamo datubāzes

Bibliotēku lasītājiem bija pieejamas par valsts finansējumu apmaksātās datubāzes **Letonika** un **Lursoft Laikrakstu bibliotēka (News.lv)**, kuras lietotāji izmanto samērā kūtri, lielāko tiesu mācību un studiju darbu veikšanai, vai arī gadījumos, kad nepieciešams atrast kādu vecāku publikāciju. Lursoft Laikrakstu bibliotēka bieži tiek izmantota tematisku publikāciju kopu meklēšanai, bieži vien no reģionālajiem preses izdevumiem, kuri tradicionālā formātā nav pieejami. Minētās datubāzes pārsvarā izmanto bibliotēkas darbinieki informācijas sagatavošanai pēc lasītāju pieprasījuma. Letonikas izmantojamība ir pieaugusi, pateicoties tam, ka lietotāji var datubāzei pieslēgties arī no mājas datoriem, ja vien ir saņēmuši pie bibliotēkara pieslēgriekus. Secinājums: Lai panāktu lielāku datubāzu izmantojumu bibliotēkā, nepieciešama nemitīga komunikācija ar lasītājiem, informācijas patērētājiem, par katru datubāzi jāpastāsta individuāli, jāierāda, kā ar to darboties, ko tajā var atrast.

Pateicoties valsts vienotajā bibliotēku informācijas sistēmai (VVBIS) bibliotēkā ir pieejami daudzveidīgi elektroniskie resursi, kuru atspoguļojums ar īsiem aprakstiem ir novietots lasītājiem pieejamā un labi redzamā vietā:

- lasāmviela - www.periodika.lv, www.gramatas.lndb.lv, www.news.lv
- bērniem – www.lasamkoks.lv, www.bernistaba.lsm.lv
- kultūras karte – www.kulturaskarte.lv
- kultūrvēsturiskie materiāli – www.letonika.lv, www.zudusilatvija.lv, www.kartes.lndb.lv, www.nmkk.lv
- kino un mūzika – www.filmas.lv, www.audio.lndb.lv, www.diva.lv

Krājuma un datubāzu popularizēšana

2023. gadā turpinājās darbs pie Bibliotēkas krājuma popularizēšanas un atklāšanas lasītājiem dažādos veidos:

- ✓ **Pļaviņu bibliotēka** piedāvā-“Jauno grāmatu dienas”- Lasītājs iegūst iespēju iespēju apskatīt katru iegādāto grāmatu un pieteikties rindā lasīt.
- ✓ Bibliotēkas krājuma bagātības atklājas **tematiskajās grāmatu** izstādēs
- ✓ Pārskata gadā popularizējām **ukraiņu literatūru**, saglabājot jau 2022. gadā pastāvīgi apskatāmu ukraiņu daiļliteratūras plauktu, kurā katra atsevišķa grāmata iezīmēta ar Ukrainas karoga krāsas uzlīmi.
- ✓ **Lasītāju klubiņš** bibliotēkā ir kā krājuma vērtīgo grāmatu popularizēšanas instruments lasītājiem
- ✓ Katrs literārais sarīkojums bibliotēkā - tikšanās ar rakstniekiem, ļoti palīdz popularizēt bibliotēkas rīcībā esošos konkrētā rakstnieka darbus. Realizējot literāro sarīkojumu ciklu “Iedvesma. Redzēt, dzirdēt un just”, pastāvīgas tikšanās pavadonis bija uzaicināto autoru daiļdarbu izstāde.
- ✓ **Sunākstes bibliotēka**- Bibliotēkas lietotājiem regulāri tiek sniegta informācija par e-grāmatu bibliotēkas www.3td.lv izmantošanas iespējām un pieejamajām grāmatām daloties ar to bibliotēkas lapā.
- ✓ **Klīntaines bibliotēka**- bija ļoti noderīgi KISC piedāvātie kursi “E-resursi Latvijas bibliotēkām”, pēc kursiem Klīntaines pagasta bibliotēka teoriju pārvērta par praksi, proti, news.lv reģistrēja Laikraksta aģenta kartīti. Tagad, aģents regulāri nosūta uz norādīto e-pastu informāciju par jaunākajiem rakstiem, kas atbilst šīm kartītēm.

Preses aģenta kartiņu saraksts

Šis ir jūsu reģistrētās Laikrakstu aģenta kartītes. Aģents regulāri nosūta Jums informāciju par jaunākajiem rakstiem, kas atbilst šīm kartītēm. Šeit Jūs varat pievienot jaunās kartītes un labot vai dzēst jau reģistrētās kartītes.

Lietotājs: pagasta bibliotēka Klīntaines
E-pasta adrese alita.klusa@aizkraukle.lv

Ja Jūsu e-pasta adrese ir mainījusies, lūdzu atjaunojiet informāciju par sevi savā profilā.

	Kartiņas Nr.	Nosacījumi	Raksti	Izvēle	Reģistrēta	Jaunākais	E-pasta adrese
1	104947	Saturs ietver: Stukmaņi	22	Apturēt Labot Pārbaudīt Dzēst	2023-02-02	2023-12-30 00:00:00	alita.klusa@aizkraukle.lv
2	104942	Saturs ietver: Klīntaine	133	Apturēt Labot Pārbaudīt Dzēst	2023-02-02	2024-01-25 00:00:00	alita.klusa@aizkraukle.lv

- ✓ **Iršu bibliotēka- tradicionālās darba formas** - plaukta izstādes.
saistībā ar ievērojamu cilvēku jubilejām - „Dzīve ir avots, no kura izverd daudz skaidra prieka” /R. Blaumanis/, R. Blaumanim – 160, “Cik bagāta un skaista dzīve ir” /I.Kalnāre/,Ilzei Kalnārei – 105, „Katrs pumpurs un sēkla
- ✓ ir rūpīgi lolota vēstule...”/ Ā. Elksne/,Ārijai Elksnei – 95, literatūras izstāde veltīta franču rakstniekam Žilam Vernam – 195, Olgai Dreģei -85. “Rūdītā optimiste”, aktierim Leonam Krievāram-85. “Tautā iemīļots un izcils aktieris.”, dziedātājai Ievai Akurāterei – 65,“Es eju tur, kur saule aust”, Imantam Ziedonim - 90. “Klausies, kā pasaulē klusi cilvēks pēc cilvēka sauc” /I.Ziedonis/, dzejniecei Maijai Laukmanei -70 “Laiks apmaldās skrejošos mākoņos”/ M. Laukmane/, aktrisei Verai Singajevskai - 100, vācu rakstniekam Ēriham Marija Remarkam – 125, ražīgai rakstniecei Mildai Geidānei -95, dzejniekam, satīriķim Valdim Artavam – 95, „Valda Artava asā mēle un tikpat asā spalva”, Inesei Zanderei – 65. „Bērni nav nekādi otrās šķiras cilvēki”/I. Zandere/, daudzveidim Uldim Dumpim – 80, „Rīt jau jābūt rītam labākam”,

- dzejniekam Ojāram Vācietim – 90, Rakstniekam Andrim Kolbergam -85. Kopā – 17 izstādes.
- ✓ **Tematiskās literatūras izstādes** – 1991. gada janvāra barikāžu dienas atceroties, rokdarbu izstāde – pašdarinātas apsveikumu kartiņas, “Radošums bez robežām”, “Olas, Zaķis, šūpoles...” (Lieldienām veltīta izstāde), „Latvijas neatkarības atjaunošana ir visa sākums” / D. Īvāns/, izstāde veltīta kārtējiem XXVII Vispārējiem latviešu dziesmu un XVII Deju svētkiem, „Tev par pilsoni pasaule nederu” Latvijas Republikas proklamēšanas 105. gadadienai veltīta izstāde. „Latvieši – maza, bet bagāta un lepna tauta”, Vai tu dzirdi, vai tu mani? Skan jau Ziemassvētku zvani!- izstāde veltīta Ziemassvētkiem.
  - ✓ **Klaintaines bibliotēka**- Tematiskā izstāde “Stukmaniešu = klaintainiešu dziesmu un deju ceļš” 2023. gadā latviešu Dziesmu svētku tradīcijām svinējām 150. gadskārtu, tāpēc ikviens, kam Dziesmu un deju svētki tuvi, darbojas, kā vien var, arī Klaintaines pagasta bibliotēka izveidoja izstādi, tādejādi līdzdarbojās svētku daudzināšanā un kopības sajūtas radīšanā.
  - ✓ Tematiskā izstāde – kolekcija “Vasaras saulgriežu svētku dzēriens alus”. Alus ir labs tikai svētkos, nevis ikdienā, to uzsver klaintainietis Pēteris Gredzens no “Podraudzes” mājām, kurš kopš 2000. gada kolekcijā Latvijas alus rūpnīcu ražoto alu etiķetes. 1286 etiķetes sakārtotas septiņās mapēs pa alus darītavām.
  - ✓ **Mazzalves bibliotēka**- regulāri sagatavots un publiskots materiāls ar konkrētā perioda jaunieguvumiem, dāvinājumiem. Tiek sagatavota informācija un ievietota sociālajos tīklos par grāmatām, ko lasa pati bibliotekāre. Periodiski veidoti pieprasītāko grāmatu TOPi.
  - ✓ Bibliotēka atkārtoti īstenoja akciju **Starptautiskajā kafijas dienā** – Laimīgie dzer kafiju un lasa grāmatas. Tā kā apmeklētājiem patīk šāda veida akcijas, tika īstenota arī Starptautiskās tējas dienas akcija.

Darbs ar parādniekiem

Pārskata periodā bibliotēkās nebija vērojama izteikta parādnieku problēma, jo grāmatu termiņi tika pagarināti savstarpēji sazinoties ar lasītājiem. Jāatzīmē, ka lasītāji ir apzinīgi un cenšas savlaicīgi atgriezt izņemtās grāmatas. Izņēmuma gadījumos sazināšanās notiek telefoniski, izmantojot SMS, kā arī sociālajos tīklos izmantojot Messenger. Daļa pastāvīgo lasītāju, lūdz pagarināt nodošanas laiku zvanot uz bibliotēku. Dažreiz lasītājam grūtības sagādā lielie attālumi un veselības stāvoklis, līdz ar to iespēju robežās lietotāji tiek apkalpoti arī mājās. Darbs ar parādniekiem veikts regulāri gan ikdienā, gan periodiski, atlasot un apzinot visus bibliotēkas parādniekus. Saziņā ar parādniekiem ieturēta pozitīva komunikācija, lai uzturētu labas attiecības ar lasītājiem un radītu pozitīvu gaisotni un vēlmi sadarboties arī turpmāk. Daudzi lasītāji atzinīgi novērtējuši atgādinājumu nodot grāmatas. Par laikā nenodotu grāmatas eksemplāru bibliotēkas lasītājiem novada bibliotēkās netiek piestādīta soda nauda.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Bibliotēkas darbības viens no svarīgākajiem uzdevumiem ir bērnu lasīšanas veicināšana un intereses par grāmatu saglabāšana.

Uzdevumi darbā ar bērniem un jauniešiem:

- jaunu lasītāju (bērnu un jauniešu) piesaiste;

- literatūras un lasīšanas popularizēšana dažādos lasīšanas veicināšanas pasākumos;
- piedalīšanās lasīšanas veicināšanas programmā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2023”;
- aktivitātes “Digitālajā nedēļā”, Starptautiskajā dzimtās valodas dienā;
- darba ar bērniem un jauniešiem popularizēšana un publicitāte.

Bibliotēkas bērnu apkalpošanā regulāri izmanto dažādus pasākumus un nodarbības gan lasītājiem, kas apmeklē bibliotēku individuāli, gan pirmskolas izglītības iestāžu (PII) un skolas klašu grupām. Iespēju robežās cenšas piedāvāt literatūras, periodikas un pasākumu klāstu, kas aptvertu visas mērķauditorijas grupas un to intereses.

- **Vietalvas pagasta bibliotēkai** ir ļoti laba sadarbība ar pirmsskolas izglītības iestādi “Zīļuks”, tiek aicinātas ģimenes kopā ar bērniem apmeklēt bibliotēku un “Pūcišu skolu” – radošās un izglītojošās nodarbības 1 x mēnesī (Pirmsskolas vecuma bērnu lasītveicināšanas programmas “Grāmatu starts” ietvaros), gan rīkoti kopīgi pasākumi, pārgājieni.
  - **Mazzalves pagasta bibliotēka**- pārskata periodā manāmi pieaudzis grāmatu izsniegums bērniem. Šo vērā ņemamo skaitli varētu skaidrot ar skolēnu vēlmi biežāk apmeklēt bibliotēku un iesaistīšanos programmā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”, kā rezultātā bibliotēkā reģistrējās jauni lasītāji.
  - Mazzalves pagasta bibliotēka pirmo reizi piedalījās lasīšanas veicināšanas programmā "Grāmatu starts". Projekta ietvaros tika organizētas 7 izglītojošas un radošas "Pūču skolas" nodarbības. Nodarbību tēmas - bibliotēkas iepazīšana, Vinnija Pūka grāmatas, emocijas, kukaiņi, putni, cipari un burti. Bērni nodarbībās iepazīna bibliotēku, pētīja Vinnija Pūka grāmatas un satika Vinniju Pūku, veidoja pārsteigumu mātes dienā, veidoja emociju sejiņas no plastalīna, prātoja vai kukainis lido vai rāpo, līmēja mārītei punktiņus, meklēja atšķirības, pētīja putnu ēnas, veidoja pūcītes, mācījās ar pirkstiem parādīt ciparus, skaitīja mārītei punktiņus, meklēja pazudušo burtiņu A, veidoja jautros burtus un protams spēlējās, labi pavadīja laiku bibliotēkā. Izlaidumā bērnus apciemoja arī pūču lēns Elmārs.
  - **Pļaviņu bibliotēka** - organizē ikmēneša tikšanās “Māmiņu un mazulīšu rīti”. “Bibliotēkas skoliņa”- nodarbībās aktualizē ne tikai konkrētas grāmatas, to ciklus un tēmas saistībā ar gadalaiku sezonālītāti un citām norisēm, bet arī pieskaramies medijpratības jautājumiem, izmantojot idejas un pielāgotus materiālus no sociālās iniciatīvas “Tet skoliņa mācību materiāliem”.
    - “2023. gada veiksmīgākā sadarbība, vadot bibliotēkārās stundas Pļaviņu vidusskolā, izveidojās ar sākumskolas klašu pedagogiem. Gada sākumā vairāk tika runāts par latviešu rakstniecēm, kuras viesojās Bibliotēkā projekta “Iedvesma. Redzēt, dzirdēt un just” ietvaros. Gada otrajā pusē, kad vairākās klasēs aktuāls kļuva viedierīču lietošanas jautājums, tika izmantotas Drošāka interneta vēstnešu apmācībās gūtās zināšanas un stāstīts bērniem par drošu saziņu aplikācijā “WhatsApp”. Skolotāji, piemēram, Sandra Fišmeistere, Ineta Reitere, kuriem pašiem dažkārt nav laika iedziļināties dažādās nišās, kas var ietekmēt drošību internetā, novērtē, ka bibliotekāri šo tēmu pārzina un veiksmīgi spēj izskaidrot arī bērniem. Ciešā sadarbībā ar Pļaviņu vidusskolas direktori Ilzi Luksu tika organizēta arī rakstniece Ilzes Skrastiņas uzņemšana, kas notika skolas aktu zālē. Šoreiz nolēmām autori aicināt ciemos uz plašākām telpām, jo ir diezgan grūti rast kompromisu starp vairākām klasēm un rakstniekam - viesim piemērotāko laiku, turklāt Bibliotēkas zālē varam uzņemt līdz piecdesmit cilvēkiem, bet skolā pasākumā piedalījās visas sākumskolas klases (skat. fotogrāfijas pielikumā). Priecē, ka arī vēstures skolotāja Iveta Krastiņa rod iespēju saistīt mācību darbu ar bibliotēku, ved klases ekskursijā, mudina meklēt informāciju zinātniski pētnieciskajiem darbiem.”(aut.I. Grandāne)

- Tomēr 2023. gada vērienīgākā izstāde noteikti bija Latvijas Nacionālās bibliotēkas ceļojošā izstāde “Laipni lūgti uz Alfona Obergas viesībām”.
- Apzinoties, ka pusaudži un jaunieši ir tā vecuma grupa, kas lasa mazāk, tiek meklēti ceļi, kā saistīt to uzmanību. Piektklasniekus aicināja piedalīties Skalās lasīšanas sacensībās, kuru reģionālais fināls notika Pļaviņu bibliotēkā, bet 8.- 9. klases skolēni piedalījās stundās informācijas meklēšanai datubāzēs. Ir izveidots lasītāju klubs “Lasīšanas atlēti”, notika Karjeras pēcpusdiena, pasākumi “Krustvārdu mīklu izaicinājums”, “Vasaras izaicinājums #bookface”, pārgājiens u.c. pasākumi, kas guva lielāku vai mazāku atsaucību.
- Aktīvi tiek sekots līdzi informācijai un tiek rasta iespēja organizēt daudzveidīgas literatūras izstādes, aktivitātes bērniem un jauniešiem, piemēram, Eiropas Rakstnieku diena,
- Bērniem drošas pārvietošanās diena, Medijpratības nedēļa; Ziemeļvalstu literatūras nedēļa, radoša darbnīca ar “Makey Makey” konstruktora komplektu. Intelektuālā rotaļlieta “Makey Makey” pēc semināra apmeklējuma tika saņemta no Gētes institūta bibliotēkas Lietu bibliotēkas krājuma, lai arī Pļaviņu jaunieši varētu parādīt un likt lietā savas prasmes darbā ar tehnoloģijām. Darbnīcas ietvarā tika nosaukta radošā darba tēma saistībā ar tuvojošiem svētkiem un literāro izstādi -“Mana Latvija”. Vispirms tika ierosināts nolemt, ar kādām lietām, simboliem vai norisēm tēma asociējas, un sagatavot vizuālo noformējumu. Lai izdotos panākt, ka plakāts runā, kodēšanas kopienā “Scratch” tika ierakstīta skaņa. Jāatzīst, ka 4. - 9. klašu skolēni, kas piedalījās nodarbībā (pretēji seminārā apgalvotajam, ka mūsdienu pusaudži spēj veikt uzdevumu bez palīdzības), varēja paveikt plānoto, ja tika dotas skaidras, secīgas norādes. Noslēgumā plakāts ar Makey Makey konstruktora palīdzību tika savienots ar datoru un jaunieši varēja prezentēt paveikto. Interesanti, cik dažādas lietas ar dzimteni saistās dažādu vecumposmu pārstāvjiem! Kādam tēma saistās ar oficiāliem simboliem, Jāņu vainagu; citam – ar Ādažu čipsiem, omes marinējumiem, kvasu vai Svētā Pētera baznīcas gaili.
- **Jaunjelgavas bibliotēka**- Bērnu auditorijai rīkotas 23 izstādes , t.sk. veltītas svētkiem, gadskārtām, BJV žūrijas, Ziemeļvalstu literatūras nedēļas un tematiskās (jauniešiem, Zaķis, grāmata kā informācijas iegūšanas avots, Pūces, zvaniņi, A. Lindgrēne, Latvija, Ziemassvētki u.c.)
- **Klintaines bibliotēka** jau vienpadsmito gadu aicina bērnus/ jauniešus piedalīties Lasīšanas veicināšanas projektā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”.
- Neretas bērnu bibliotēkā- noorganizēta Neretas Jāņa Jaunsudrabiņa vidusskolas aktu zālē 2.- 5. klašu audzēkņiem tikšanās ar bērnu rakstnieci, animatori, grāmatas “Lieliskā dzīve bez ZOOM” autori Ilzi Skrastiņu.
- 2023. gada 30. septembrī Latvijas Nacionālās bibliotēkas Imanta Ziedoņa zālē norisinājās **Skalās lasīšanas sacensību fināls**- Aizkraukles novadu pārstāvēja Neretas Jāņa Jaunsudrabiņa vidusskolas 6. klases skolnieks **Arnis Jakovčiks**.

Secinājumi:

Pļaviņu bibliotēka -priecājamies, ka pārskata gadā pieaudzis bērnu un Jauniešu līdz 18 gadu vecumam apmeklējumu skaits un izsniegums. Tas nozīmē, ka virzība notiek pareizajā virzienā, kas savukārt sniedz gandarījuma sajūtu un motivāciju turpināt strādāt.

“Tomēr Bibliotēkā (tāpat kā daudzviet citur Latvijā un pasaulē) varētu vēlēt redzēt vairāk lasošus jauniešus. Tādēļ jāturpina strādāt ar tiem pusaudžiem, kas bibliotēku apmeklē, jāmeklē jaunas iespējas uzrunāt tos, kuri ceļu uz bibliotēku vēl nav atraduši, un jācer, ka tehnoloģijas, piesātinātā bērnu un jauniešu ikdiena ļaus izaugt jaunai grāmatas mīlošai paaudzei no mūsu ikmēneša nodarbību apmeklētāju loka.”(aut.I.Grandāne)

Skrīveru bērnu bibliotēka- pirms mācību gada beigām radās ideja, ka bibliotēku pasākumiem nav jānotiek tikai iekštelpās, bet, ja atļauj laikapstākļi, to var un vajag darīt svaigā gaisā. Ar 3.klases audzinātāju Inesi Levinsku vienojāmies mācību stundas ieviest ar bērniem spēlēt Vaifija spēli pirms vasaras atgādinot bērniem par būtisko droša interneta lietošanu.

Kolēģes no Pļaviņu bibliotēkas bija noorganizējušas ekskursiju uz Skrīveriem saviem čaklākajiem lasītājiem. Lasītāji ne tikai izstaigāja Laimes lāča takas un paviesojās Skrīveru emociju fabrikā, bet arī apciemoja mūsu bibliotēku.

Koknese bibliotēka- kopumā ir novadītas 13 bibliotekārās stundas:

- * Iepazīsi Bibliotēku – (pirmsskolas vecuma bērniem un 1.a,1.b) u.c.
- * Ekskursijas uz bibliotēku – Nāc iepazīt bibliotēku
- * Nāc uz bibliotēku Zini, mini, fantazē! (2.a, 2.b)
- * Papīra sniegavīru un sniegpārslīņu meistarklase u.c.

Izlikta 25 bērnu grāmatu izstāde

Vēstures stunda bibliotēkā, izmantojot bibliotēkā esošo uzziņu literatūru – enciklopēdijas, skolēniem vajadzēja sameklēt faktus par seno Grieķiju un Romu. Noslēgumā savu darbu prezentācija.

Sērenes bibliotēka- Ģimenēm ar bērniem tika organizēts Lieldienu pasākums "Raibais rīts bibliotēkā", kurā apmeklētāji aktīvā un radošā veidā iepazīna Lieldienu tradīcijas, dramatizēja pasaku, piedalījās radošā darbnīcā un klausījās bērnu popgrupas "Kukuragi" dalībnieces Esteres izpildītās dziesmas.

Lieldienu pasākumā tika atklāta lasāmpalodze bērniem, kas uzturēšanos bibliotēkā padarīs vēl omulīgāku.

"T-krekla otrā dzīve", izmantojot grāmatas "Eko bērni" idejas un popularizējot labai draudzīga dzīvesveida nozīmi, kas ļaus ikdienā dzīvot "zaļāk".

Problēma: Taču mazās pagastu bibliotēkas, kur bērnu skaits ir niecīgs, kā galveno šķērslī darbā ar bērniem un jauniešiem bibliotēka saskata bērnu trūkumu pagastā, jo jaunās ģimenes neveidojas, esošie bērni pieaug un daļa dodas prom gan mācībās, gan darbā.

8. Novadpētniecība

Pārskata perioda prioritāte novadpētniecības darbā bija sekot līdzi norisēm vietējās sabiedrības dzīvē ar mērķi izvērtēt publicētos materiālus par novadu un novadniekiem, apkopot no dažādiem avotiem iegūto informāciju, kārtot to loģiskā secībā tematiskajās novadpētniecības materiālu mapēs (kopijas no publikācijām grāmatās, periodikā; tīmekļa vietnēs u.c. avotos). Maksimāli pilnīga novadpētniecības krājuma veidošana, organizēšana, saglabāšana un pieejamības nodrošināšana, novadpētniecības krājuma un pakalpojumu popularizēšana, uzziņu sniegšana.

Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes

- 2023.gadā turpinājām darbu pie novadpētniecības materiālu vākšanas un kārtošanas.
- Novadpētniecības materiāli apkopoti tematiskajās mapēs.
- Materiāli no tematiskajām mapēm tiek izmantoti uzziņu sniegšanā par novadniekiem un kultūrvēsturiskajiem objektiem novadā, kā arī izstāžu veidošanā par pagastu vēsturi.
- Bibliotēkas novadpētniecības krājumā bez tematiskajām mapēm un grāmatām ir arī foto
- albumi un atmiņu pieraksti.

Novadpētniecības darba popularizēšana

- **A.Upīša Skrīveru bibliotēka**-Jau vairākus gadus 30.novembrī Andreja vārda dienā, Andreja Upīša memoriālmājā pulcējas bibliotēkas čaklākie lasītāji uz Andrejdienas pasākumu "Andrejdiena pie Andreja", katru gadu izvēloties citu tēmu. 2023.gadā pasākuma tēma bija "Gastropoētika Andreja Upīša stāstā "Sūnu ciema zēni."
- **Plāviņu bibliotēkā**- 2023. gads aizvadīts Vispārējo latviešu Dziesmu un Deju svētku zīmē, tāpēc no bibliotēkā glabātajām šai tēmai veltītajām fotogrāfijām, kurās atspoguļota vietējo dziesmu un deju kolektīvu darbība jau no pirmsākumiem 19.gadsimta otrajā pusē, tika izveidota saturiski bagāta virtuāla izstāde "Dziesmas un dejas tradīcija Pļaviņās un apkaimē: fotogrāfijās un publikācijās" (60 lapas). Izstāde pieejama apskatei vietnē SlideShare: <https://ieej.lv/yyEWf>, kā arī vietnē Heyzine Flipbooks: [https](https://ieej.lv/yyEWf)
- Pļaviņu fotogrāfu darbus, kas glabājas bibliotēkas novadpētniecības kolekcijā un ir digitalizēti – fotogrāfu Nikolaja Palcmaņa, Marijas Ārness, brāļu Manneku, Georga Rūtentāla, Ērikas Zariņas, Emīlijas Raguelas
- **Klaintaines bibliotēka**- par Klaintaines skolu no tās dibināšanas līdz likvidācijai. 2023. gadā- pagāja 155 gadi kopš tika dibināta Klaintaines skola, pagāja 53 gadi kopš Klaintaines skola slēgta, pagāja 25 gadi kopš pēdējo reizi tikās Klaintaines skolas laikabiedri.

2023. gada
20. februārī
rakstniecei
Emīlijai
Prūsai
(20.02.1878.-19.09.1950.)

145

Novadpētniecības krājuma izstādes- dzīvesstāsti suminot Klaintaines pagasta ļaudis nozīmīgās dzīves jubilejās. Apsveikums Mirdzai Lazdiņai (skat. zemāk), Edītei Zeipei 90 dzimšanas dienā (skat. zemāk), Mirdzai Rullei 85 dzimšanas dienā (skat.zemāk), Jānim Pugačovam 85 gadu jubilejā, Kazimiram Žogotam 95 gadu jubilejā!

- **Sērenes bibliotēka**- Sērenes pagasts un bibliotēka tika izgaismoti arī projekta #cilvēkvieta Sēlijas ekspedīcijas ietvaros.
- Pagasta svētku ietvaros bibliotēkā notika sērenieša J. Vovera amatierfilmas demonstrācija par kolhozu "Sērene" 20.gs.80-os.

Novadpētniecības darba problēmas un to risinājumi

Galvenā problēma novadpētniecības darbā – iespēja atvēlēt laiku šim darbam, kas prasa vispārējo zināšanu bagāžu, iedziļināšanās spēju un informācijas resursu pārzināšanu. Esošo materiālu iespējama digitalizācijai / ilgtspējīgai saglabāšanai uz vietas bibliotēkās būtu nepieciešamas atbilstošas apmācības un tehniskais aprīkojums atbilstoši noteiktām prasībām.

Ir zināmas neskaidrības par novadpētniecības materiālu izmantojumu, uzskaiti un apgrozījumu,

kā vienu no bibliotēkas darba kvalitātes statistiskajiem rādītājiem

Dalība projektos

Projekta nosaukums:

Atbalstīti **Pļaviņu bibliotēkai:**

1. **“Iedvesma. Redzēt, dzirdēt un just”**

Finansētājs Valsts kultūrkapitāla fonds, 905 EUR (600 EUR –valsts finansējums)

01.03.2023.-31.07.2023 organizēti 6 sarīkojumi

2. **“Grāmatu starts”** LNB Atbalsta biedrība, pašvaldība 250 EUR
(125 EUR –LNB Atbalsta biedrības finansējums) Realizēta lasīšanas veicināšanas programma pirmskolas vecuma bērniem.

Mazzalves bibliotēka-

3. **“Grāmatu starts”** LNB Atbalsta biedrība, pašvaldība 250 EUR
(125 EUR –LNB Atbalsta biedrības finansējums) Realizēta lasīšanas veicināšanas programma pirmskolas vecuma bērniem.

Neretas bērnu bibliotēka-

4. **“Grāmatu starts”** LNB Atbalsta biedrība, pašvaldība 250 EUR
(125 EUR –LNB Atbalsta biedrības finansējums) Realizēta lasīšanas veicināšanas programma pirmskolas vecuma bērniem.

Klintaines bibliotēka-

Rakstītāji un rakstu darbi: latviešu autori un literatūra Latvijas bibliotēkās.

LNB Bibliotēku attīstības centra izstrādātā un Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstītā projekta ietvaros Klintaines pagasta bibliotēka saņēmusi vērtīgu grāmatu kolekciju.(valsts finansējums)

Valsts Kultūrkapitāla fonda projektu konkursi ir iespēja iegūt papildus valsts finansējumu lasīšanas rosināšanai bibliotēkās.

9. Publicitāte

- Pārskata periodā Pļaviņu bibliotēka saviem spēkiem izmanto veidotobibliotēkas mājas lapu uz platformas Mozello bāzes: <https://www.plavinubiblioteka.lv/>.
- Bibliotēkai ir izveidota iestādes vietne Google tīklā ar pamatziņām par iestādi: darba laiks, adrese un atrašanās vietas norāde Google Maps

Ziņas par bibliotēkām iegūstamas arī Aizkraukles novada pašvaldības lapā, izsmeljoša pamatinformācija vietnē Kultūras dati, u.c.

- ✓ Facebook.lv
- ✓ Draugiem.lv
- ✓ Instagramm
- ✓ TikTokSlideShare.net

10. Sadarbības tīkla raksturojums

Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām:

- Aizkraukles novada pašvaldība
  - Sabiedrisko attiecību speciāliste E.Vectirāne- stāstīja, kā pievienoties un lietot Aizkraukles novada mobilo aplikāciju.
  - Pašvaldības izpilddirektors U.Riekstiņš- izmaiņas un sadarbība bibliotēku jomā.

- Kancelejas nodaļas vadītāja I.Krēsliņa- dokumentu aprīte sistēmā "Lietvaris"
- Personāla nod. vadītāja-S.Novikova- personāldaļas dokumentu noformēšana un pievienošana sistēmā "Lietvaris"
- Ekonomiste S. Rizga- pareiza budžeta tāmes aizpildīšana ,iesniegšana sistēmā "Lietvaris".
- Juridiskās nod.juriste E.Strigina- pareiza dokumentu noformēšana, sasaiste sistēmā "Lietvaris".
- Kultūras nod.vadītāja A.Teivāne- plānotie pasākumi novadā, dalība tajos.
- Darba aizsardzības galvenā speciāliste G.Majore-dokumentu aprīte un ievadīšana sistēmā "MEMO",ieteikumi darba drošības jautājumos,konsultācija par darba drošību, veselības pārbaužu organizēšanu darbiniekiem, apdrošināšanas iespējām.

Sadarbības partneri un veiktās sadarbības aktivitātes

- Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs -Tiešsaistes nodarbība e-paraksta lietošanā
- Latvijas Drošāka interneta centrs Tiešsaistes nodarbība —Drošs internets Eiropas tālmācības centrs, Attīstības aģentūra ,IT drošības incidentu novēršanas institūcija Cert.lv -informatīvi izglītojoši tiešsaistes semināri bibliotekāriem.
- profesionālās pilnveides un darba pieredzes apmaiņa-Valmieras Integrētā bibliotēka, Mazsalacas bibliotēka, Taurkalnes bibliotēka, Valles bibliotēka, Naujienes bibliotēka, Limbažu Galvenā bibliotēka
- LNB Kompetenču attīstības centrs Bibliotekāru apmācības neformālās izglītības
- programmā —"Jaunās digitālās kolekcijas un sadarbības iespējas"-Eva Ausēja
- Latvijas Bibliotekāru biedrība Bibliotekāru dalība LBB organizētajā Latvijas bibliotēku festivālā "Svinam kopā LBB100"
- LIKTA dalība Digitālās nedēļas pasākumu plānošanā un organizēšanā;
- SIA Tieto Evry BIS Alise uzturēšana, konsultācijas;
- Kultūras informācijas sistēmu centrs Dalība KISC organizētajos konkursos, abonēto datubāzu uzturēšana un izmantošana
- Ziemeļvalstu Ministru padomes birojs Latvijā-Ziemeļvalstu literatūras nedēļas aktivitāšu organizēšana, koordinēšana.
- Žurnāla "Rīgas laiks"-prezentācija-A.Rītups
- LNB Atbalsts centrs-lasīšanas veicināšanas nozīmīgums un piedāvājumi-S.Kitajeva
"Bibliotēku nozīmīgums vietējā pagastā ,novadā"-K.Pētersone
- "Delfi" abonementa izmantošana-
- "Zero Waste"Latvija"-www.lietovelreiz.lv digitālā platforma un iesaiste.

10. Metodiskais un konsultatīvais darbs

Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija

Bibliotēkas regulāri saņem e-pastā informāciju par aktualitātēm nozarē ,organizētajos semināros un pasākumos. Jāsaka gan, ka skolu bibliotekāri nav bijuši aktīvi semināru dalībnieki, jo uzskata, ka mazo slodžu dēļ nav iespējams veltīt tik daudz laika bibliotekārajam darbam.

- Noorganizēts brauciens uz Skolu bibliotēku semināru Jūrmalā
- Konsultatīvais atbalsts no Datu apstrādes nodaļas izglītības iestāžu bibliotekām tiek sniegta saistībā ar BIS Skolu ALISE.

- Konsultācijas par 2023. gada statistikas datu ievadīšanu Latvijas digitālajā kultūras kartē -visam novadam.
- Darba pārskatu sagatavošana un iesniegšana.
- Noorganizēts pieredzes -apmaiņas brauciens uz Valmieru.
- Noorganizēti 6 publisko bibliotēku semināri,t.sk.2 izbraukuma (Pļaviņas, Nereta)
- Grāmatu ,balvu piegāde un sadale “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija.” -visam novadam.
- “Vērtīgo grāmatu iepirkuma ‘Piegāde un sadale-visam novadam.
- Preču pavadzīmju un nodošanas aktu aizpildīšana visām bibliotēkām.
- Jauno darbinieku konsultēšana, bibliotēku krājuma inventarizācijas.
- Bibliotēku vizitācijas-pēc sastādīta grafika.1x gadā

Aizkraukles novads metodiskā un konsultatīvā darba jomā veiksmīgi sadarbojas ar pašvaldību iestādēm, kā arī ar partneriem citās Latvijas pilsētās.

Sadarbības partneri un sadarbības raksturojums:

- 1.LNB Bibliotēku attīstības centrs -konsultācijas, semināri reģiona galveno bibliotēku metodiķiem un direktoriem.
2. LNB Bērnu literatūras centrs-konsultācijas plānojot un organizējot Bērnu, jauniešu, vecāku žūrijas aktivitātes un dalību Nacionālās skaļās lasīšanas sacensībās.
3. LR Kultūras ministrija Konsultācijas, ieteikumi metodiskajā darbā.
4. Kultūras informācijas sistēmu centrs
5. SIA “TietoEVRY”-sadarbība saistībā ar BIS ALISE
6. Latvijas Bibliotekāru biedrība -Festivāls ”Svinam kopā LBB100”
- 7.Aizkraukles novada pašvaldība
- 8.Aizkraukles novada centrālā bibliotēka
- 9.Aizkraukles novada Kultūras nodaļa
10. Sadarbība ar Limbažu bibliotēku-noorganizēts mūsu bibliotēku apmeklējums.
- 11.Sadarbība ar Jēkabpils galveno bibliotēku.
- 12.Iesaistīšanās Sēlijas BB dibināšanā un aktivitātēs.

Pārskata periodā metodiskā darba prioritātes:

- publisko bibliotēku bibliotekāru tālākizglītības veicināšana;
- konsultēt, rast risinājumu novada bibliotekārus par jebkuru ar darbu saistītus jautājumus klātienē, telefoniski gan e-pastā;
- sadarboties ar Aizkraukles novada centrālās bibliotēkas komplektēšanas un apstrādes nodaļu: komplektēšanas un apstrādes nodaļas vadītāja kontrolē kopkatalogā ievadīto datu kvalitāti un veic datu rediģēšanas funkcijas, konsultē bibliotekārus aprakstu veidošanā un klasificēšanā, nodrošina BIS ALISE administrēšanu: konsultāciju sniegšanu, apmācības, problēmu reģistrāciju BIS ALISE problēmu pieteikumu reģistrā.
- veicināt sadarbību ar skolu bibliotēkām;
- novadpētniecības materiālu digitalizācijas procesa uzsākšanas apmācības;
- akreditācijas komisijas ieteikumu izpildes pārraudzība;
-

Tabula. Notikušie semināri novada bibliotēkām

N. p. k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Dalībnieku skaits	Stundu skaits
1.	09.03.2023	Aizkraukles novada centr. bibl.	Bibliotēku darba metodiķe	‘Bibliotēku nozīmīgums vietējā pagastā ,novadā’.	29	5 h

2.	11.05.2023	Aizkraukles nov.centr. bibl.	Bibliotēku darba metodiķe	1.“Jaunās digitālās kolekcijas iespējas”. 2.Svinam svētkus kopā!-Koknese bibliotēkai -100 3.Aizkraukles pag.bibliotēkai-100	32	5h
3.	08.06.2023	Pieredzes -apmaiņas brauciens	Bibliotēku darba metodiķe Kultūras pārv.	Mazsalacas bibl.,Valmieras Integrētā bibl.	31	8h
4.	14.09.2023	Izbraukuma seminārs	Bibliotēku darba metodiķe, Pļaviņu bibl.	“Mācies, radi, dari”.	34	6h
5.	12.10.2023	Izbraukuma seminārs	Bibliotēku darba metodiķe, Neretas bibl.	“Novadpētniecības nozīme kopienu veidošanā....”	42	6h
6.	14.12.2023	Aizkraukles nov.cetr.bi bl.	Bibliotēku darba met. Kultūras pārv., Aizkraukles c.bibl.	Atskats par 2023.gada paveiktajiem darbiem un plānošanu nākošajam gadam.	33	5h

Pārskata periodā īstenotie uzdevumi:

- NB skolu bibliotēku darbiniekiem regulāri tiek nosūtīta profesionālā informācija elektroniski, izmantojot izveidoto skolu bibliotēku vēstkopu. Ik gadu skolu bibliotekāriem tiek sniegtas konsultācijas LDKK aizpildīšanā, darbā ar BIS Alise, darbā ar bērniem un lasīšanas veicināšanas programmām bērniem/jauniešiem.
  - 2023. gadā bibliotekāriem sniegtas konsultācijas par šādām tēmām:
    - komplektēšana (pasūtīšana, norakstīšana, akti, statistika), kļūdaini pievienoti eksemplāri un to dzēšana;
    - izveidotu aprakstu rediģēšana;
    - cirkulācija (meklēšanas atlase, statistika);
    - krājuma inventarizācija (krājuma automatizēta pārbaude, inventarizācijas atskaišu veidošana).
  - uzsāksts novadpētniecības materiālu digitalizēšanas apmācību process, pieaicinot skolu bibliotekārus- LNB Digitālās attīstības departamenta ,digitālo pakalpojumu bibliotekāri E.Auseju. Darbs un apmācības turpināsies arī 2024.gadā;
  - turpinās darbs pie akreditācijas komisijas ieteikumu izpildes;
  - turpinās darbs pie BIS ALISE apmācībām klātienē, pieaicinot arī skolu bibliotekārus- izbraukumā;
  - turpinās darbs bērnu un jauniešu piesaiste lasīšanas programmās;
  - turpinās darbs pie tālākizgītības apmācību programmu apgūšanas:
- Piemēram:

- Medijpratība bibliotēkās,
- Izveido aptaujas anketu savai bibliotēkai,
- Praktiskās nodarbības-Bibliotēku darbības un ietekmes novērtēšana.

Bibliotēku personāls dalījās zināšanās Aizkraukles novada pašvaldības Kultūras pārvaldes bibliotēku metodiķes organizētajos semināros novada bibliotekāriem par profesionālās pilnveidesursos iegūtajām zināšanām. Izbraukuma semināra laikā Aizkraukles novada publisko bibliotēku darbiniekiem, kas notika Pļaviņu bibliotēkā 2023.gada 14. septembrī, piedāvāja Aizkraukles novada kolēģiem apskatīt Pļaviņu bibliotēkas jaunās telpas. Seminārā stāstīja par mūsu Pļaviņu bibliotēkas personāla darba pieredzi - mākslīgā intelekta rīkiem un to pielietojums darbā, virtuālo briļļu izmantošana izglītojošās nodarbībās bērniem; par lasītāju klubiņu bibliotēkā kā lasīšanas veicināšanas aktivitāti.

12.10.2023. pieredzes -izbraukuma seminārā Neretā galvenā tēma bija "Novadpētniecības nozīme kopienu veidošanā- no senatnes līdz mūsdienām".

Kolēģes Neretas bibliotēka iepazīstināja ar:

- Neretas bibliotēkas vēsturi;
- Neretas ev.lut.baznīcu;
- Neretas novadpētniecības muzeju;
- Grāmatas autori-novadpētnieci L.Ozoliņu "Mikus Skruzītis-nepiedodami aizmirstais"
Prezentācija.

Sagatavoja:
Aizkraukles novada
Bibliotēku darba metodiķe
Regīna Kviese

**Pielikumi
Vietalvas bibliotēka**

Radošas aktivitātes

Izstāde "Vietalvas pagasta ēkas senāk un tagad"

Vispasaules rakstnieku diena, tikšanās ar 1.b klasi Pļaviņu vidusskolā

Aizkraukles pagasta bibliotēka

Pirmsskolas grupas audzēkņu nodarbības bibliotēkā.

Ekskursija bibliotēkas lasītājiem.

Sērenes pagasta bibliotēka

Sērenes pagasta bibliotēkā

Raibais rīts bērniem

Pirmdien, 10. aprīlī
no 11.00.-12.00.

Gērbies raibi, jo būs: darbnīca pie Egītas, dziedāšana ar Esteri, teātris ar Rea, raibās palodzes atklāšana ar Ingu un vēl kaut kas.

Pasākumā tiks fotogrāfēts un filmēts. Tūlītēji foto un video materiāli būs pieejami līdz 16.04. vai zvanot 23280013.

Valērijs Dičkovskis

Gleznu izstāde

"Nokrit migla, nokrit rasa, es atradu kumeliņu"

Sērenes pagasta bibliotēkā
03.04. - 21.05.

Klīntaines pagasta bibliotēka

Ciemos Jēkabpils Galvenā bibliotēkas darbinieces

24.11.2023. pasākums "Klīntaines pagasta ēka "Kūlīši" laiku lokos". Pasākums tika

noorganizēts mērķgrupai Sociālās aprūpes centra "Pļaviņas" ļaudīm.

Skrīveru bērnu bibliotēka

Tikšanās ar bērnu grāmatu autoru Dzintaru Tilaku

Nodarbība ar pirmskolas vecuma bērniem.

A.Upīša Skrīveru bibliotēka

Iegriežam pasauli kopā ar Laini Pērsi un Arturu Driņinu. šoreiz Ķīna. "Ķīna ceļojumu dienasgrāmata."

Novadpētniecības pasākums Andrejdienā tēma "Gastropoētika A.Upīša stāstā "Sūnu ciema zēni"

Ceļojošā izstāde "Atklāj Aizkraukles novadu."

Tikšanās ar SIA Sedumi daiļdārznieci Agnesi Vilcāni.

Jaunjelgavas pilsētas bibliotēka

Tikšanās ar izstādes "Portretu un..." autori Brigitu Stenclavu

Aizkraukles pagasta sākumskolas izglītojamo viesošanās bibliotēkā.

"Ar dzeju uz pavasari eju"

12. klases skolnieka Tomasa Deīņa organizētais sabiedriskais darbs kursā "Projekta darbs".

“Latviešu grāmatai 500” ietvaros” izstāde “Ieskats seno grāmatu pasaulē” (izstādītas 76 grāmatas)

A. Kurnigins,, J. Kalniņš, S. Butte

Neretas bērnu bibliotēka

Jauno grāmatu apskati.

"Pūcišu skoliņa"

Tikšanās ar rakstnieci Ilzi Skrastiņu

Neretas bibliotēka

Pieredzes brauciens uz Taurkalnes bibliotēku

Novada publisko bibliotēku seminārs.

Mākslinieces Diānas Šantares gleznu izstāde "Restarts"

Izstāde "Dabas daudzveidība zīmējumos" sadarbībā ar Dabas aizsardzības pārvaldi.

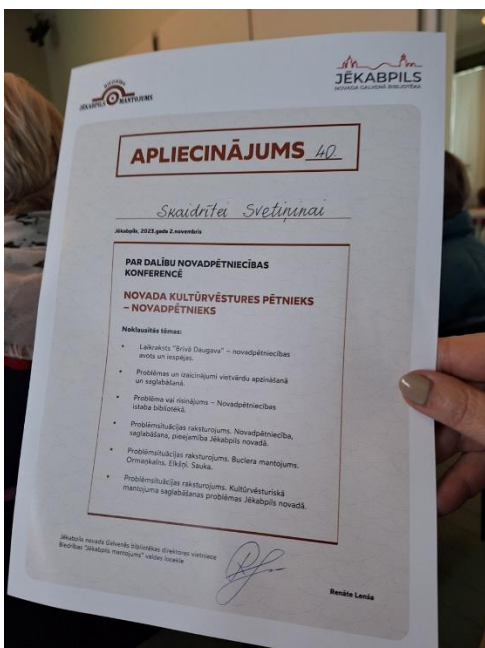
Sproģu bibliotēka

Ārstnieciskā vingrošana kopā ar fizioterapeiti Lauru Lomagu pieaugušo izglītības nedēļā.

Brīvais laiks bibliotēkā.

Staburaga bibliotēka

Pieredzes apmaiņas brauciens uz Lietuvas bibliotēkām Šauļos.

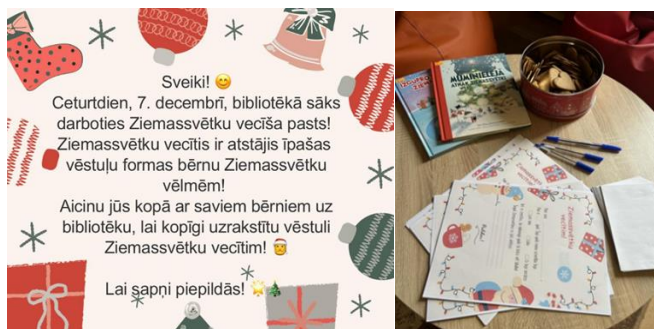

“Baltā galdauta svētki” 5.maijā kopā ar Jaunjelgavas novada dzejniekiem un Staburaga Muzikālo apvienību.

Lilijas Ziediņas darināto ziepīšu izstāde Staburaga pagasta bibliotēkā

Daudzeses bibliotēka

Sunākstes bibliotēka

Novadpētniecības izstāde.

Ceļā un biedrību” – kopā gūstam jaunas zināšanas ... arī rakstīt projektus... sadarbība ar biedrību “Ūdenszīmes” un kopienu sadarbības tīklu “Sēlijas Salas”

No visas sirds un tā pa īstam!” –

tikšanās ar rakstnieci Annu Skaidrīti Gailīti.

Jēkabpilī top Sēlijas bibliotekāru biedrība.

Līdzdarbošanās akcijā "Palīdzība Ukrainai!"

Koknese bibliotēka

Ziemeļvalstu literatūras nedēļa –Ziemassvētki Ziemeļos "Emīlam 60!"

Biedrības "Baltaines"- radošo darbu izstādi.

Tikšanās ar grāmatas par Maestro autori Liu Guļevku.

Bibliotēkai -100.

no kreisās: A.Vasiļevska,I.Grūbe,O.Orliņa,I.Poiša

Iršu pagasta bibliotēka

1991. gada Barikāžu atceres pasākum

“Gribu dzīvot brīvā Latvijā ”

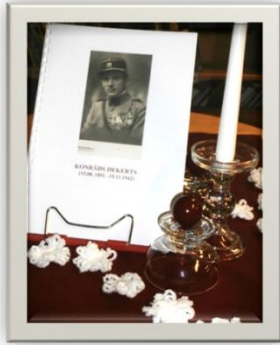
Starptautiskā Dzimtās valodas diena. 21.02.2023 darbojas Pērses sākumskolas skolēni

Ģimeņu sporta pasākums “Iršu zelts”.

Ar origami metodi katrs “konstruēja” savu papīra lidmašīnu.

Stāsts par Konrādu Dekertu -Patriotu nedēļas ietvaros.

Gostiņu bibliotēka

Oskara Barkāna darbi no finiera

Lienes Antevičas leļļu izstāde "Es, grāmata un lelles.

Mazzalves pagasta bibliotēka

04.08.2023 Pūčulēnu skolas izlaidums

4. oktobrī
pasaulē atzīmē
pasauls
dzīvnieku
dienu.

Ūti sava mīluļa foto līdz 5. oktobrim uz
e-pastu mazzalvesbiblioteka@inbox.lv
un kopīgi izveidosim virtuālu izstādi par
mūsu mīluļiem.

**PIEKTDIEN, 29. SEPTEBRĪ,
MAZZALVES PAGASTA BIBLIOTĒKĀ
STARPTAUTISKĀS KAFIJAS DIENAS AKCIJA
"LAIMĪGIE DZER KAFIJU
UN LASA GRĀMATAS".**

**IZVĒLIES GRĀMATU,
PASAKI BIBLIOTEKĀREI PAROLI
- "MELNA KAFIJA BALTĀ
KRŪZĒ" UN IZDZER KAFIJAS
TASI!**

Piļskaines pagasta bibliotēka

Lidijas Ozoliņas grāmatas prezentācija -“Zenta- Neretas dzirnavnieka meita”

Andas Vaļčinskas tamborējumi

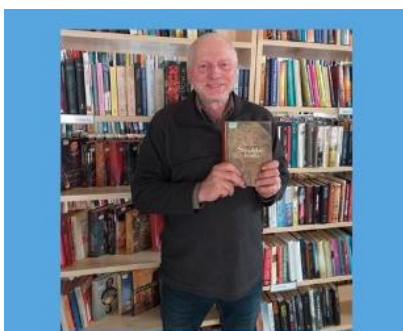
Pļaviņu bibliotēka

Viena no piemiņas izstādēm, veltītām novadniekiem “Jānim Siricinam – 120

Izstādes “Fotogrāfi un fotogrāfija Pļaviņās” atklāšana. Bibliotēkas viesi – fotogrāfijas vēstures pētnieki Pēteris Korsaks, Igors Pličš un pļaviņietis Ainārs Zariņš

Jāņa Kroša “Stūrgalvības hronika” ir uz vēsturisko ainavu fona radīts dzīvesstāsts par “Līvoniņas hronikas” autoru Baltazaru Rusovu. Grāmatas vēstījums ir par igauņu rakstnieku, mācītāju un hronistu, kā svešinieku savā zemē un par rakstīšanas bīstamo nodarbi vēlajos viduslaikos. Vēsturiskais romāns ataino ciņas Tallinā, Rīgā, kā arī Līvoniņas asiņaino ciņu ar Krieviju. Grāmata “Ievēl” jau no pirmajām nodaļām ar izcilu tulkojumu. Somu un igauņu literatūras tulkoņās Maimas Ģirņbergas darbs ir dāvana latviešu valodai.

DAINIS ĪVĀNS

Lasīšanu popularizējoša izstāde sociālajos tīklos “Lasītājs iesaka...”. Mūsu lasītājs Dainis Īvāns ar savu izvēlēto grāmatu

Bibliotēkā ar lekciju viesojas A. Čaka memoriālā muzeja pētniece Solvita Elerta.

Gada noslēguma tikšanās lasītāju klubīnā.

Pļaviņu vidusskolas 2. klases skolēni priecājas līdz ar Alfonu, Fifiju un Millu.

Sākumskolas klašu tikšanās ar rakstnieci I. Skrastiņu Pļaviņu vidusskolā.

“Bibliotēkas skoliņas” apmeklētāji mācās izprast ikonu nozīmi, veido savus datorus.

Bibliotēku apciemo Līvānu novada kolēģi

Novada Bibliotēkāres Valmierā.

L.Ozoliņa- Seminārs Neretā.

Kas vērtīgāks ir par grāmatu?- grāmatu sadalīšana publiskajām bibliotēkām.

Fotogrāfijas no publisko bibliotēku arhīva/2023